

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

ZHODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE PODNIKU A NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ V PROBLÉMOVÝCH OBLASTECH

EVALUATION OF FINANCIAL STATEMENT IN A COMPANY AND PROPOSALS FOR
IMPROVEMENT IN PROBLEMATIC AREAS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

KRISTÝNA KLOSÍKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

doc. Ing. MAREK ZINECKER, Ph.D.

BRNO 2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Klosíková Kristýna

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Zhodnocení finanční situace podniku a návrhy na zlepšení v problémových oblastech

v anglickém jazyce:

Evaluation of Financial Statement in a Company and Proposals for Improvement in Problematic Areas

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Cíle práce, metody a postupy zpracování

Teoretická východiska práce

Analýza problému

Vlastní návrhy řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Seznam odborné literatury:

BERNSTEIN, L. Analysis of financial statements. 5.vydání. New York: McGraw-Hill, 2000. ISBN 0-07-094504-7

GRUNWALD, R., HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza a plánování podniku. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-26-2.

KONEČNÝ, M. Finanční analýza a plánování. 11. vydání. Brno: Zdeněk Novotný, 2006. ISBN 80-7355-016-X.

RŮŽIČKOVÁ, P. Finanční analýza. 2. Aktualizované vydání. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2.

SEDLÁČEK, J. Účetní data v rukou manažera. 2. doplněné vydání. Praha: Computer Press, 2001. ISBN 80-72226-562-8.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Marek Zinecker, Ph.D.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2011/2012.

L.S.

Ing. Pavel Svirák, Dr.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkan fakulty

V Brně, dne 31.05.2012

Abstrakt

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit finanční situaci podniku XXX, spol. s r. o. v období 2008 – 2010 za pomoci metod finanční analýzy a na základě zjištěných výsledků navrhnout opatření na zlepšení. Teoretická část se věnuje jednotlivým pojmům, metodám a ukazatelům. Praktická část obsahuje bližším seznámením s podnikem a dále výpočty ukazatelů finanční analýzy a interpretace dosažených výsledků. Poslední část obsahuje shrnutí finanční situace ve sledovaném období a návrhy na zlepšení.

Abstract

This thesis points on financial situation of company XXX, Ltd. in period of years 2008-2010 using financial analysis methods and based on the results propose improvements tasks. Theoretical part describes terms, methods and indicators. Analytical part introduces the company deeply and and is focused on financial analysis indicators and their interpretation. In last part there are conclusion and improvements proposals.

Klíčová slova

Finanční analýza, účetní výkazy, metody finanční analýzy, horizontální analýza, vertikální analýza, poměrová analýza, rozvaha, výkaz zisku a ztrát, cash flow.

Keywords

Financial analysis, financial statements, methods of financial analysis, horizontal analysis, vertical analysis, ratio analysis, balance, profit and loss statement, cash flow.

Bibliografie:

KLOSÍKOVÁ, K. *Zhodnocení finanční situace podniku a návrhy na zlepšení v problémových oblastech*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2012. 65 s. Vedoucí bakalářské práce doc. Ing. Marek Zinecker, Ph.D..

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/200 Sb. o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 31. května 2012

vlastnoruční podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu práce doc. Ing. Marek Zineckerovi, Ph.D. za cenné rady a pomoc při vypracování práce.

Obsah

ÚVOD	9
1. CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	10
2. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	11
2.1 Finanční analýza.....	11
2.2 Uživatelé finanční analýzy	11
2.3 Zdroje informací pro finanční analýzu.....	12
2.3.1 Rozvaha	13
2.3.2 Výkaz zisku a ztrát	13
2.3.3 Cash flow	14
2.3.4 Příloha k účetní závěrce.....	14
2.3.5 Výroční zpráva	15
2.4 Metody finanční analýzy	15
2.4.1 Fundamentální analýza podniku	15
2.4.2 Technická analýza podniku	15
2.5 ANALÝZA STAVOVÝCH UKAZATELŮ.....	16
2.6 Analýza poměrových ukazatelů	17
2.6.1 Ukazatele rentability (ziskovosti).....	18
2.6.2 Ukazatele aktivity	19
2.6.3 Ukazatele zadluženosti	21
2.6.4 Ukazatele likvidity.....	23
2.7 Analýza rozdílových ukazatelů	24
2.8 Analýza soustav poměrových ukazatelů	25
2.8.1 Bonitní modely	25
2.8.2 Bankrotní modely	27
3. CHARAKTERISTIKA PODNIKU A HODNOCENÍ AKNTUÁLNÍHO STAVU... 29	
3.1 Charakteristika společnosti XXX, spol. s.r.o.	29
3.1.1 Historie společnosti	29
3.1.2 Výrobní program	29
3.1.3 Zaměstnanci.....	30
3.1.4 Konkurence a zákazníci.....	31
3.2 Finanční analýza společnosti.....	32

3.2.1 Analýza stavových ukazatelů	32
3.3 Analýza poměrových ukazatelů	39
3.3.1 Ukazatele rentability	39
3.3.2 Ukazatele aktivity	40
3.3.3 Ukazatele likvidity	41
3.3.4 Ukazatele zadluženosti	42
3.4 Analýza rozdílových ukazatelů	42
3.4.1 Čistý pracovní kapitál	42
3.5 Analýza soustav poměrových ukazatelů	43
3.5.1 Bonitní model	43
3.5.2 Bankrotní modely	44
3.6 Souhrnné hodnocení finanční situace podniku	45
3.6.1 SWOT analýza	49
4. Návrhy na opatření ke zlepšení finanční situace podniku	50
4.1. Zavedení skonta	52
4.2 Využití faktoringu	58
5. Závěr	60
Seznam literatury	62
Seznam tabulek	64
Seznam obrázků:	64
Seznam příloh:	65

ÚVOD

Finanční analýza jako nástroj řízení společnosti komplexně posuzuje jak současnou finanční a ekonomickou situaci společnosti, tak její historický vývoj, za pomoci specifických postupů a metod. V současné době ekonomické krize je dobrá znalost konkrétního podniku a jeho vývoje nejen přínosem, ale téměř nutností, jak pro management podniku, tak pro jeho vlastníky a dodavatele. Zejména v oblasti odhalení možných slabých stránek podniku, které je možné díky kvalitně provedené finanční analýze řešit s předstihem a předejít tak řadě problémů. Zdrojem informací pro její sestavení jsou účetní výkazy (rozvaha, výsledovka, cash flow), které jsou dnes již běžně dostupné i pro externí uživatele.

Pro zpracování své bakalářské práce jsem vybrala společnost XXX, spol. s.r.o., která podniká v oblasti lisování. Společnost se především zaměřuje na automobilový průmysl, který byl hodně ovlivněn globální hospodářskou krizí. Pro společnost je tedy důležitá dobrá znalost silných a slabých stránek a odhalení případných nesouladů.

Společnost nechce, aby byl uváděn název firmy, statutární orgán, přesného místa podnikání a podobné informace, které by mohly jednoduchým způsobem vést k danému podniku. Proto je uvedena pod fiktivním názvem. Společnost poskytla veškeré potřebné informace pro vypracování této bakalářské práce a velmi vstřícně spolupracovala při zodpovídání mých otázek. Finanční ředitelka mi byla opakovaně k dispozici a to jak osobně, telefonicky tak e-mailem.

1. CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Cílem bakalářské práce je na základě vybraných metod finanční analýzy zhodnotit finanční situaci vybraného podnikatelského subjektu a formulovat návrhy na zlepšení v problémových oblastech finančního hospodaření.

V teoretické části bude objasněna obecná charakteristika finanční analýzy, která se zaměřuje na její podstatu, význam, zdroje informací a také subjekty, které jsou jejími uživateli. Na závěr teoretické části budou vysvětleny také základní metody analýzy absolutních a poměrových ukazatelů, které budou následně využity při hodnocení finanční situace podniku v praktické části.

V praktické části bude zpracována analýza konkrétního podniku XXX, spol. s.r.o. v období 2008-2010. Na začátku praktické části bude krátce přestavena společnost XXX, spol. s r.o., dále využity teoretické poznatky.

V závěru práce budou shrnuty zjištěné výsledky a případně navržena opatření k aktuální situaci.

2. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

2.1 Finanční analýza

Finanční analýza hodnotí fungování mechanismu financí podniku podle stavu a vývoje finanční situace a podle účinků provozní, investiční a finanční činnosti na vývoj finanční situace. Finanční situace podniku je předmětem zájmu mnoha subjektů, kteří s daným podnikem přicházejí do kontaktu.¹

„Od finanční analýzy se očekává že,

-vyjádří míru finančních rizik, která vyvolává stávající způsob financování při stávajících hospodářských výsledcích a majetkových poměrech,

-odhadne míru provozních (obchodních a výrobních) rizik, jimž by mohl podnik ještě odolat, kdyby neměnil stávající finanční rizika“.²

2.2 Uživatelé finanční analýzy

„a) Investoři (akcionáři a ostatní investoři) – zajímá je především míra rizika a ziskovost kapitálu, na základě kterých se dále rozhodují o budoucích investicích,

b) Manažeři – zajímá je finanční analýza, která je součástí celkové analýzy podniku a pomáhá jim zdokonalovat řízení, likvidita podniku, ziskovost provozu a efektivnost využití zdrojů,

c) Zaměstnanci – posouzení jistoty zaměstnání, mzdové a sociální perspektivy,

d) Obchodní partneři – dodavatelé nebo zákazníci, dodavatelé požadují platební schopnost, likviditu a stabilitu z dlouhodobého hlediska; zákazníci naproti tomu požadují splnění závazků,

e) Banky a jiní věřitelé – vyžadují poskytnutí co nejvyššího počtu informací o finančním stavu podniku pro rozhodování o výši poskytnutí úvěru a podmínkách, zejména se zajímají o likviditu a zadluženost podniku,

f) Konkurenti – využití pro srovnání se svými výsledky,

g) Stát a jeho orgány – zajímají ho zejména statistické údaje, kontrola daňových povinností, informace o finančních situacích státních podniků nebo se státní zakázkou, apod.,

¹ GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2007.

² GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2007. s. 20.

- h) Burzovní makléři – pro uskutečnění obchodů s cennými papíry,*
- i) Analytici, daňový poradci, účetní znalci, ekonomičtí poradci – pro vyhodnocení nedostatků a poradenství ke zlepšení finančního stavu podniku,*
- j) Odborové svazy, univerzity, novináři, nejširší veřejnost“³*

2.3 Zdroje informací pro finanční analýzu

Vstupní informace pro analýzu musí být přesné a komplexní. Základní informace jsou čerpány převážně z účetnictví.

„Pro to, abychom mohli úspěšně začít zpracovávat finanční analýzu, jsou důležité zejména základní účetní výkazy:

-rozhova,

-výkazy zisku a ztráty,

-výkazy o tvorbě a použití peněžních prostředků (výkaz cash flow)“⁴

Další dvě velké skupiny vstupních dat jsou ostatní data o podniku a externí data.

„Ostatní data o podniku:

-statistika (poptávka, výroba, prodej, mezd),

-vnitřní směrnice, předpovědi a zprávy vedoucích pracovníků atd.

-zprávy auditorů.

Externí data, např.

-údaje státní statistiky, ministerstev, dalších státních organizací,

-komentáře manažerů, odhady analytiků různých institucí,

-nezávislá hodnocení a prognózy ekonomických poradců, agentur a firem, atd.“⁵

³ KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2006. s. 13.

⁴ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010. s. 21.

⁵ KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2006. s. 13.

2.3.1 Rozvaha

Rozvaha (bilance) je účetním výkazem, který zachycuje bilanční formu stavu dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (aktiva) a zdrojů jejich financování (pasiva) vždy k určitému datu. Obvykle se zobrazuje v „T-formě“, kdy v levé části „tělčka“ jsou uvedena aktiva a v pravé části potom pasiva.

V rozvaze musí být vždy a za všech okolností splněna tzv. **základní bilanční rovnice**, která říká, že $AKTIVA = PASIVA$.

Problémy rozvahy při použití pro zpracování finanční analýzy:

- popisování stavu firmy se uskutečňuje na základě historických cen,
- zobrazuje stav hodnot k danému okamžiku a neposkytuje informace o dynamice podniku. Tento problém není tak závažný, pokud jsou data řazena do časové řady,
- nepracuje s časovou hodnotou peněz, a přesně neukazuje současnou hodnotu aktiv a pasiv, protože v údajích nejsou zapracovány vnější faktory ovlivňující položky rozvahy,
- určení realistické hodnoty některých položek, musí být stanoveno odhadem.

Například:

- a) u stálých aktiv-stav mezi účetní hodnota a jejich aktuální hodnota,
- b) zásoby-změny zásob mezi jednotlivými obdobími a cenami, kterými jsou zásoby oceněny,
- c) cenné papíry-je doporučena analýza jednotlivých složek portfolia a opatrnost ve vztahu k málo likvidním cenným papírům,
- d) pro nadhodnocené pohledávky- je doporučené ověření bonity pohledávek,
- e) podhodnocené závazky.⁶

2.3.2 Výkaz zisku a ztrát

Výkazy zisku a ztrát popisuje, které náklady a výnosy za jednotlivé činnosti se podílejí na tvorbě výsledku hospodaření běžného období.

⁶ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

Výnosy:

- provozní výnosy- získané v provozně-hospodářské činnosti podniku (tržby za prodej zboží, tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, tržby za prodej dlouhodobého majetku a materiálu, ...),
- finanční výnosy- získané z finančních investic, cenných papírů a vkladů,
- mimořádné výnosy- získané mimořádně, např. prodejem odepsaných strojů.⁷

Náklady:

- provozní náklady (náklady spojené se získáním provozních výnosů),
- finanční náklady-(náklady spojené se získáním finančních výnosů),
- mimořádné náklady-(náklady spojené se získáním mimořádných výnosů).⁸

2.3.3 Cash flow

Cash flow je skutečný pohyb peněžních prostředků podniku.

1. provozní činnost- základní výdělečná činnost podniku, která slouží základní podnikatelské činnosti.

2. investiční činnost-pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku z titulu prodeje, činnost s poskytováním úvěrů atd. Peněžní toky z investiční činnosti zahrnují výdaje spojené s pořízením stálých aktiv, příjmy z prodeje stálých aktiv atd.

3. finanční činnost- zahrnují zejména přírůstky a úbytky dlouhodobého kapitálu, dopady změn vlastního kapitálu.⁹

2.3.4 Příloha k účetní závěrce

Příloha je důležitou součástí závěrky. Obsahuje informace, které se neobjevují v rozvaze ani ve výkazu zisku a ztrát. Příloha přispívá externím uživatelům účetní závěrky, k představě o finanční situaci a výsledcích hospodaření podniku.¹⁰

⁷ Scribd. [online]. [cit. 2012-02-29]. Dostupné z: <http://www.scribd.com.documents>.

⁸ TAMTÉŽ

⁹ GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2007.

¹⁰GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2007.

2.3.5 Výroční zpráva

Povinné náležitosti výroční zprávy jsou upravené v § 21 zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. Obsahuje povinné informace:

- a) o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy,
- b) o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky,
- c) o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje,
- d) o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích,
- e) o tom, zda účetní jednotka má organizační složku podniku v zahraničí,
- f) požadované podle zvláštních právních předpisů.¹¹

2.4 Metody finanční analýzy

Klasická finanční analýza obsahuje dvě navzájem propojené části:

- kvalitativní, tzv. **fundamentální analýzu,**
- kvantitativní, tzv. **technickou analýzu.**

Zpravidla se obě metody kombinují, jelikož jsou si hodně blízké. Technickou analýzu by bylo těžké zpracovat bez fundamentální analýzy.

2.4.1 Fundamentální analýza podniku

Je založena na vzájemných souvislostech mezi ekonomickými a mimoekonomickými procesy, na zkušenostech odborníků a na jejich odhadech. Zpracovává velké množství kvantitativních údajů. Analýza vlivů: vnitřního a vnějšího ekonomického prostředí, probíhající fáze života podniku a charakter podnikových cílů.¹²

2.4.2 Technická analýza podniku

Využívá matematické, matematicko- statistické a další algoritmizované metody ke zpracování dat k posouzení výsledků z ekonomického hlediska.¹³

¹¹ Ministerstvo financí ČESKÉ REPUBLIKY. [online]. [cit. 2012-02-22]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz>. Finanční trh

¹² SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza*. 2009.

¹³ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

2.5 ANALÝZA STAVOVÝCH UKAZATELŮ

Analýza absolutních (stavových) ukazatelů se skládá především z horizontální a vertikální analýzy.

Horizontální analýza

Horizontální analýza neboli analýza trendů se zabývá absolutními i relativními změnami ukazatelů v čase.

*„Tato analýza přejímá přímo data, která jsou získávána nejčastěji z účetních výkazů podniku a výkazu zisku a ztráty), případně výroční zpráv“.*¹⁴

Zpracovaná horizontální analýza odpovídá na otázky:

- O kolik jednotek se změnila položka v čase?
- O kolik % se změnila jednotka v čase?

$$\text{Změna v \%} = \frac{\text{aktuální období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} \times 100$$

15

Při analýze je obecně doporučováno využít údaje za delší časové období (obvykle meze 3 až 10 lety), jelikož je pravděpodobné, že zjištěné výsledky budou přesnější.

*„Horizontální analýza se běžně používá k zachycení vývoje trendů ve struktuře majetku a kapitálu podniku. Zejména grafické zobrazení změn vybraných položek majetku a kapitálu, nákladů a výnosů podniku v čase je velmi ilustrativní a působivé. Je nejčastěji používanou a nejjednodušší metodou při vypracování zpráv o hospodářské situaci podniku a o jeho minulém i budoucím vývoji“.*¹⁶

Vertikální analýza

Vertikální analýza, nazývána rovněž jako procentní rozbor, zkoumá, jak se jednotlivé části daných položek podílely na bilanční sumě. Výhodou je, že nezávisí na meziroční inflaci, a proto jdou srovnávat výsledky jednotlivých roků.

¹⁴SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza*. 2009. s. 13.

¹⁵SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza*. 2009

¹⁶SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza*. 2009. s. 15.

Metoda spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu k jediné společné základně položené jako 100%. Pro rozbor rozvahy je jako základ zvolena výše aktiv celkem (nebo pasiv celkem), pro rozbor výkazu zisku a ztráty velikost celkového obrátu, tj. výnosy celkem.¹⁷

Zpracovaná vertikální analýza odpovídá na otázky:

- Z jakých položek se skládá daná skupina?
- Jaký je podíl položky ve skupině?

18

$$\% \text{ podíl} = \frac{\text{zkoumaná položka}}{\text{celková aktiva/pasiva}} \times 100$$

2.6 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou nejčastěji používaným analytickým postupem k účetním výkazům z hlediska využitelnosti i z hlediska jiných úrovní analýz (např. odvětvová analýza). A to pravděpodobně z důvodu, že analýza poměrovými ukazateli vychází výhradně z údajů ze základních účetních výkazů. Využívá tedy veřejně dostupné informace. Poměrový ukazatel se vypočítá jako poměr jedné nebo několika účetních položek základních účetních výkazů k jiné položce nebo k jejich skupině.¹⁹

Podle oblastí finanční analýzy se poměrové ukazatele obvykle člení na:

- Ukazatele rentability,*
- Ukazatele aktivity,*
- Ukazatele zadluženosti,*
- Ukazatele likvidity,*
- Ukazatele tržní hodnoty.*

¹⁷ MRKVIČKA, J. *Finanční analýza*. 2006.

¹⁸ TAMTÉŽ

¹⁹ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

2.6.1 Ukazatele rentability (ziskovosti)

Rentabilita patří mezi nejdůležitější charakteristiky podnikatelské činnosti. Společný cíl podniků je dosáhnout uspokojivé výnosnosti vloženého kapitálu, který je potřeba ohodnotit s platební schopností a finanční stabilitou.²⁰

Ke zjišťování a měření rentability (výnosnosti) vloženého kapitálu se nejvíce užívají ukazatele rentability:

- celkového kapitálu,
- vlastního kapitálu,
- dlouhodobého kapitálu,
- tržeb,
- nákladů.²¹

Obecný vzorec rentability je zisk/vložený kapitál.

Ukazatel rentability vloženého kapitálu -ROI (Return on investment)

Čitatel zlomku není zadán jednoznačně a setkáváme se zde s EBIT (Earnings before Interest and Taxes) – zisk před úhradou nákladových úroků a daně z příjmů. EBIT je provozním výsledkem hospodaření. Pokud je ROI > 0,15 hodnocení je velmi dobré, pokud je ROI 0,12 – 0,15 hodnocení je dobré. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$ROI = \frac{EBIT}{\text{celkový kapitál}} \quad 22$$

Ukazatel rentability celkových aktiv – ROA (Return on assets)

Ukazatel ROA poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou financována. Dosadíme-li do čitatele EBIT, tak ukazatel měří hrubou produkční sílu firmy před odpočtem daní a nákladových úroků. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{aktivita}} \quad 23$$

²⁰ GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2007.

²¹ GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2007.

²² KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2006.

²³ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera*. 2001.

Pokud do čitatele dosadíme čistý zisk (po zdanění), tak ukazatel poměří vložené prostředky nejen se ziskem, ale i s úroky. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$ROA = \frac{\text{výsledek po zdanění}}{\text{celkový aktiva}} \times 100 \quad 24$$

Ukazatel rentability vlastního kapitálu – ROE (Return on common equity)

Měřením ziskovosti vlastního kapitálu je vyjádřena výnosnost kapitálu vloženého vlastníky (akcionáři, společníky a dalšími investory). Zjišťuje, zda jejich kapitál přináší dostatečný výnos, zda se využívá s intenzitou odpovídající velikosti jejich investičního rizika. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \times 100 \quad 25$$

Ukazatel rentability tržeb – ROS (Return on sales)

Ukazatel vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku dané úrovni tržeb, tedy jaké množství zisku vyprodukováného na 1 Kč výnosů. Znamená to schopnost společnosti dosahovat zisku při dané úrovni tržeb. Čím větší rentabilita tržeb tím lepší situace podniku z hlediska produkce. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$ROS = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \times 100 \quad 26$$

2.6.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří efektivnost podnikatelské činnosti a využití vybraných položek rozvahy. Ukazatele aktivity se zabývají hlavně oběžnými aktivy a krátkodobých závazků. Vyhodnocuje dobu obratu zásob, pohledávek a závazků. Vyjadřuje se poměrem tržeb, případně výnosů, k celkovým aktivům. Hodnota těchto ukazatelů je vyjádřena v jednotkách času.²⁷

Rychlost obratu-vyjadřuje počet obrátek aktiv za období, tedy kolikrát se určitá položka nebo skupina položek přemění do jiné položky nebo jiné skupiny položek za určité období, nejčastěji za jeden rok. Ukazuje, kolikrát hodnota

²⁴ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera*. 2001.

²⁵ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009.

²⁶ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

²⁷ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

podnikového výkonu (tržeb nebo výnosů) převyšuje hodnotu určité položky aktiv.²⁸

Doba obratu – vyjadřuje počet dní nebo let, které je potřeba k uskutečnění jednoho obratu, obvykle vyjádřena ve dnech. Doba obratu také udává relativní vázanosti kapitálu ve formě určitého aktiva.²⁹

Obrat celkových aktiv

Tento ukazatel představuje poměr tržeb za určité období k celkovému vloženému kapitálu. Průměrná hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat od 1,6 – 2,9. Pokud počet celkových aktiv menší než 1,5 tak to svědčí o neefektivním využívání investovaného kapitálu. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{aktiva}} \quad 30$$

Obrat stálých aktiv

Měří využití stálých aktiv. Velikost tohoto ukazatele by měla být vyšší jak u ukazatele využití celkových aktiv. Výsledky se porovnávají s odvětvovým průměrem. Pokud je hodnota ukazatele nižší, signalizuje nízké využití, proto je třeba zvýšit využití výrobní kapacity a omezit podnikové investice. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{stálá aktiva}} \quad 31$$

Obrat zásob

Ukazatel intenzity využití zásoba absolutní číslo, které vyjadřuje, kolikrát se v průběhu roku každá položka zásob firmy prodá a znovu nakoupí. Nízký počet obrátek může být důsledkem nahromadění nepotřebných nebo neprodejních zásob a může způsobit platební neschopnost podniku (přezásobením – neschopnost řízení zásob). Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{zásoby}} \quad 32$$

²⁸ MRKVIČKA, J. *Finanční analýza*. 2006.

²⁹ MRKVIČKA, J. *Finanční analýza*. 2006.

³⁰ KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2006.

³¹ SEDLÁČEK, J. *Cash Flow*. 2006.

³² SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009.

Doba obratu zásob

Udává průměrný počet dnů, po něž jsou zásoby vázány v podniku do doby jejich spotřeby nebo do doby jejich prodeje. U zásob výrobků a zboží je ukazatel také indikátorem likvidity, protože udává počet dnů, za něž se zásoba promění v hotovost nebo pohledávku. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{průměrný stav zásob}}{\text{denní spotřeba}} \times 360 \quad 33$$

Doba obratu pohledávek

Ukazatel ukazuje období, po které musí podnik čekat, než obdrží platby od svých zákazníků za prodej na obchodní úvěr. Pro podnik je výhodná nízká hodnota tohoto ukazatele. Hodnotu ukazatele srovnáváme s dobou splatnosti faktur a s odvětvovým průměrem. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky vůči odběratelům}}{\text{denní tržby}} \quad 34$$

Doba obratu závazků

Tento ukazatel určuje ve dnech dobu, která uplyne mezi nákupem zásob a jejich úhradou. Pro podnik je optimální, když je doba obratu závazků delší než doba obratu pohledávek. Je důležité zabezpečit, aby v době splatnosti byl podnik platebně schopný. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky vůči dodavatelům}}{\text{denní tržby}} \quad 35$$

2.6.3 Ukazatele zadluženosti

Zadluženost vyjadřuje skutečnost, že podnik používá ke krytí svých aktiv vlastní a cizí kapitál. Pro podnik je důležité stanovit optimální strukturu kapitálových zdrojů. Ukazatele zadluženosti informují o poměru mezi cizími a vlastními zdroji krytí majetku a jsou tím vyšší, čím je společnost zadluženější. V reálných ekonomických podmínkách je neefektivní používat pouze vlastních zdrojů ke krytí aktiv. Vysoká míra využití

³³ TAMTÉŽ

³⁴ KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2006.

³⁵ KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2006.

vlastního kapitálu výrazně snižuje jeho rentabilitu. Vysoká míra cizích zdrojů naopak narušuje stabilitu a finanční rovnováhu společnosti. V optimální situaci jsou krátkodobá aktiva kryta krátkodobými cizími zdroji a stálá aktiva jsou kryta z části vlastním kapitálem a z části dlouhodobými cizími zdroji.³⁶

Celková zadluženost

Celková zadluženost je základním ukazatelem, zpravidla se nazývá **ukazatel věřitelského rizika** (debt ratio). S jeho růstem roste riziko, že při ztrátě platební schopnosti věřitelé o své finanční prostředky přijdou. Věřitelé tedy vyžadují nízký ukazatel zadluženosti.³⁷

Doporučené hodnoty tohoto ukazatele se pohybují mezi 0,3 až 0,5, jsou považovány za průměrné, 0,5 – 0,7 za vysoké a nad 0,7 za rizikovou. Pokud je dluh větší než aktiva, jde o předlužený podnik. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Dept ratio} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad 38$$

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování (equity ratio) udává, do jaké míry jsou aktiva financována vlastním kapitálem. Je doplňkovým ukazatelem k ukazateli věřitelského rizika a jejich součet by měl být přibližně 1. Ukazatel vyjadřuje proporcii, v níž jsou aktiva společnosti financována penězi akcionářů. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Equity ratio} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad 39$$

Doba splácení dluhů

Tento ukazatel určuje, po kolika letech by byl podnik schopen vlastními prostředky hradit své dluhy. Finančně zdravé podniky dosahují tohoto ukazatele od 3 do 8 let. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Doba splácení dluhů} = \frac{\text{Dluhy} - \text{peněžní prostředky}}{\text{Provozní Cash} - \text{flow}} \quad 40$$

³⁶ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

³⁷ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

³⁸ KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2006.

³⁹ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

Ukazatel úrokového krytí

Úrokové krytí udává kolikrát je zisk vyšší, než úrok. Čím jsou hodnoty tohoto ukazatele vyšší, tím je ekonomická situace podniku lepší. V zahraničí dosahují doporučené hodnoty velikosti ukazatele trojnásobku a více. V případě neschopnosti splácet úroky je situace podniku kritická a hrozí úpadek. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Ukazatel úrokového krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Nákladové úroky}} \quad 41$$

2.6.4 Ukazatele likvidity

Likvidita je pro podnik důležitým ukazatelem z hlediska finanční rovnováhy, jen likvidní podnik je schopen dostát svým požadavkům. Úzce navazují na ukazatele finanční závislosti. Likvidita je souhrn všech likvidních prostředků, které má podnik k dispozici na úhradu svých závazků. Solventnost je definovaná jako schopnost uhradit své dluhy v době splatnosti. Podmínkou solventnosti je likvidita.⁴²

Ukazatel likvidity poměřuje, čím je možno platit (čítatel), tím, co je nutné zaplatit (jmenovatel). Nevýhodou tohoto ukazatele je, že hodnotí podle zůstatku finančního majetku.⁴³

Likviditu podniku lze hodnotit pomocí následujících ukazatelů:

Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita také označována likvidita I. stupně nebo také „cash ratio“, do které vstupují nejlikvidnější položky z rozvahy. Do krátkodobého finančního majetku zahrnujeme peníze v pokladnách, běžné a jiné účty v bankách, krátkodobé cenné papíry a podíly. Doporučená hodnota pro tento ukazatel je hodnota větší než 1, což znamená, že podnik je schopný platit své závazky. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotové platební prostředky}}{\text{dluhy s okamžitou splatností}} \quad 44$$

⁴⁰ KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2006.

⁴¹ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

⁴² SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera*. 2001.

⁴³ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera*. 2001.

⁴⁴ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

Pohotová likvidita

Je označována jako likvidita II. Stupně nebo také „acid test“. Pro pohotovou likviditu by měl být čítec stejně jako jmenovatel, případně v poměru 1,5:1. Podnik by měl být schopen zaplatit své závazky i bez prodeje zásob. Velké množství oběžných aktiv nepříznivě ovlivňuje celkovou výnosnost. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé dluhy}} \quad 45$$

Běžná likvidita

Ukazatel likvidity, je označován jako likvidita III. stupně nebo také „current ratio“. Jde o souhrn všech oběžných aktiv přeměnitelných na finanční prostředky, jenž může sloužit k uhrazení krátkodobých závazků. Doporučená hodnota pro tento ukazatel se pohybuje v rozmezí 1,5-2,5, někdy hodnota dosahuje 2 z důvodů použité různých nástrojů financování. Tento ukazatel se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé dluhy}} \quad 46$$

2.7 Analýza rozdílových ukazatelů

Za absolutní ukazatele lze považovat i tzv. rozdílové ukazatele, které získáme jako rozdíl dvou absolutních ukazatelů.

Mezi nejčastěji používané ukazatele patří:

- čistý pracovní kapitál
- čisté pohotové prostředky

⁴⁵ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

⁴⁶ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

Čistý pracovní kapitál

Tento ukazatel je nejčastěji používaný. Vypočtený jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Velikost čistého pracovního kapitálu je významným ukazatelem platební schopnosti společnosti. Čím vyšší je čistý pracovní kapitál, tím větší by měla být schopnost uhradit podniku své závazky. Vzorec pro výpočet:

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobá závazky}^{47}$$

Čisté pohotové prostředky (peněžní finanční fond)

Jsou tvrdší než ukazatele čistého pracovního kapitálu, protože vychází pouze z nejlikvidnějších aktiv. Ale zohledňují pouze okamžitě splatné závazky (do 1 roku). Jsou vypočítávány jako rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky, přičemž pohotovými peněžními prostředky se rozumí peníze v hotovosti a na běžných účtech. Publikované účetní závěrky neposkytují pro externí analytiku vstupní údaje pro výpočet tohoto ukazatele. Vzorec pro výpočet:

$$\text{ČPP} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky}^{48}$$

2.8 Analýza soustav poměrových ukazatelů

Do soustav poměrových ukazatelů patří bonitní a bankrotní modely. Obě metody posuzují finanční zdraví firmy. Rozdíl mezi nimi spočívá, především v tom, k jakému účelu byly vytvořeny.⁴⁹

Bonitní modely-odpovídá na otázku, zda podnik dobrý nebo špatný,

Bankrotní modely- odpovídají na otázku, zda podniku hrozí bankrot.⁵⁰

2.8.1 Bonitní modely

Bodovým hodnocením se snaží stanovit bonitu hodnocené firmy. Je závislá na množství informací poměrových ukazatelů v odvětvové skupině srovnávaných firem.⁵¹

⁴⁷ MRKVIČKA, J. *Finanční analýza*. 2006.

⁴⁸ MRKVIČKA, J. *Finanční analýza*. 2006.

⁴⁹ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

⁵⁰ MRKVIČKA, J. *Finanční analýza*. 2006.

⁵¹ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

Index bonity

Hodnotí finanční zdraví podniku bodovým výsledkem, který je pak zařazen do určité kategorie a podle toho se stanoví bonita společnosti. Tento index využívá 6 ukazatelů a jeho rovnice má následující tvar:

$$B = 1,5 x_1 + 0,08 x_2 + 10 x_3 + 5 x_4 + 0,3 x_5 + 0,1 x_6^{52}$$

kde:

x_1 = CF/cizí zdroje

x_2 = aktiva/cizí zdroje

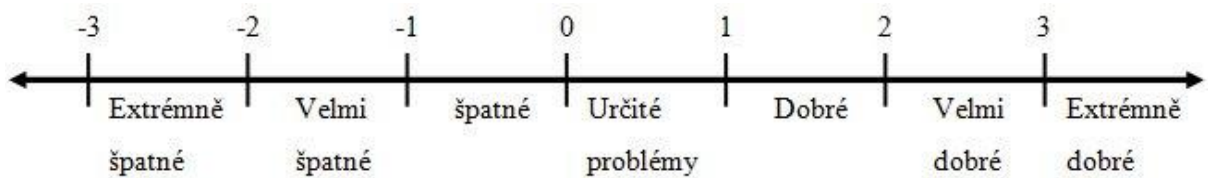
x_3 = EBT/aktiva

x_4 = EBT/celkové výkony

x_5 = zásoby/celkové výkony

x_6 = celkové výkony/aktiva

V následujícím obrázku je osa intervalu, podle níž se hodnotí výsledek hodnoty bonity.

⁵² RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

2.8.2 Bankrotní modely

Altmanův model

Záměr Altmanova indexu je zjistit zda firmě hrozí bankrot. Vychází z propočtu indexu celkového hodnocení. Je stanoven jako součet pěti hodnot běžných poměrových ukazatelů, kterým je přiřazena různá váha. Tento index využívá 5 ukazatelů a jeho rovnice má následující tvar:

$$Z=0,717x_1+0,847x_2+3,107x_3+0,42x_4+0,998x_5^{53}$$

Kde:

$$x_1 = \frac{\text{čistý pracovní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

$$x_2 = \frac{\text{nerozdělený výsledek hospodaření z minulých let}}{\text{celková aktiva}}$$

$$x_3 = \frac{\text{EBIT}}{\text{celková aktiva}}$$

$$x_4 = \frac{\text{účetní hodnota akcií}}{\text{cizí zdroje}}$$

$$x_5 = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}}$$

Interpretace výsledků:

- hodnoty nižší než 1,2 = pásma bankrotu
- hodnoty od 1,2 do 2,9 = pásma šedé zóny
- hodnoty na 2,9 = pásma prosperity

⁵³ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 2010.

Index důvěryhodnosti českého podniku

Index IN05 jedná se o nejaktuálnější model IN, který vypracovali manželé Neumaierovými. Jeho hlavním úkolem je vyhodnotit finanční zdraví podniků v České republice jedinou hodnotou. Byl sestaven na základě matematicko-statistických modelů podnikového hodnocení a praktických zkušeností z analýzy. Vzorec pro výpočet:

$$\text{IN05} = 0,13 \times \frac{\text{CA}}{\text{CZ}} + 0,04 \frac{\text{EBIT}}{\text{NÚ}} + 3,97 \frac{\text{EBIT}}{\text{CA}} + 0,21 \frac{\text{Výnosy}}{\text{CA}} + 0,09 \frac{\text{OA}}{\text{kr. závazky} + \text{kr. BÚ}}$$
$$\frac{\text{EBIT}}{\text{NÚ}} \leq 9$$

54

Interpretace výsledků:

- hodnoty nižší než 0,9 = pásma bankrotu
- hodnoty od 0,9 do 1,6 = pásma šedé zóny
- hodnoty na 1,6 = pásma prosperity

⁵⁴ KNÁPKOVÁ, A.; PAVELKOVÁ, D. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. 2010.

3. CHARAKTERISTIKA PODNIKU A HODNOCENÍ AKNTUÁLNÍHO STAVU

3.1 Charakteristika společnosti XXX, spol. s.r.o.

Obchodní jméno: XXX, spol. s r.o.

Právní forma: společnost s ručením omezeným

Datum zápisu: 14.2.1992

Základní kapitál: 2 000 000 (splacený)

3.1.1 Historie společnosti

XXX, spol. s.r.o. je soukromá firma s dlouholetou tradicí v lisování. Vznikla v roce 1992 z bývalé přidružené výroby JZD, kdy vyráběla pouze lisované díly pro elektrotechnický průmysl a drobnou kovovýrobu. Za dobu své existence se podařilo vybudovat prosperující společnost, jejímž cílem je realizace zakázek ve vysoké kvalitě, požadovaných termínech a konkurenceschopných cenách. Společnost XXX využívá vlastní výrobní haly a zařízení na celkové ploše 3 500 m². Výrobní program je orientován především na lisování dílců z tenkých plechů a sviteků, jejich sváření a montáž. Mezi stálé zákazníky společnosti XXX patří firmy z nejrůznějších průmyslových odvětví, převážně však z automobilového, elektrotechnického a nábytkářského průmyslu.

Od roku 2000 je ve společnosti zaveden systém řízení jakosti podle normy ČSN EN ISO9002. V roce 2003 byla kvalita zavedeného systému potvrzena recertifikací podle normy ČSN EN ISO 9001:2001. Významnou podporou komplexnosti a systémovosti procesu zvyšování kvality bylo zavedení systému ISO/TS 16949:2002 na podzim 2007, který plní i přísná kritéria automobilového trhu.

3.1.2 Výrobní program

Lisování:

Primární aktivitou firmy XXX spol. s r.o. je lisování. Tato základní výrobní technologie má již dvacetiletou tradici, kterou založil majitel společnosti a dále ji úspěšně rozvíjí. Lisování velmi náročných dílců z tenkých plechů a sviteků tvoří téměř 75 % z obrátu

společnosti a je základní součástí výrobního programu, na který navazují další doplňkové operace a výrobní postupy (svařování, zámečnické a montážní práce, odmašťování a dodávka kooperací např. zinkování, práškování a lakování). Vysoká kvalita nakupovaných nástrojů zajišťuje schopnost zpracování i velice náročných dílců a neměnnou jakost i při velkých sériových výrobcích. K tomu přispívá svou údržbou a pravidelnými opravami i kvalitní tým nástrojařů a seřizovačů.

Kovovýroba:

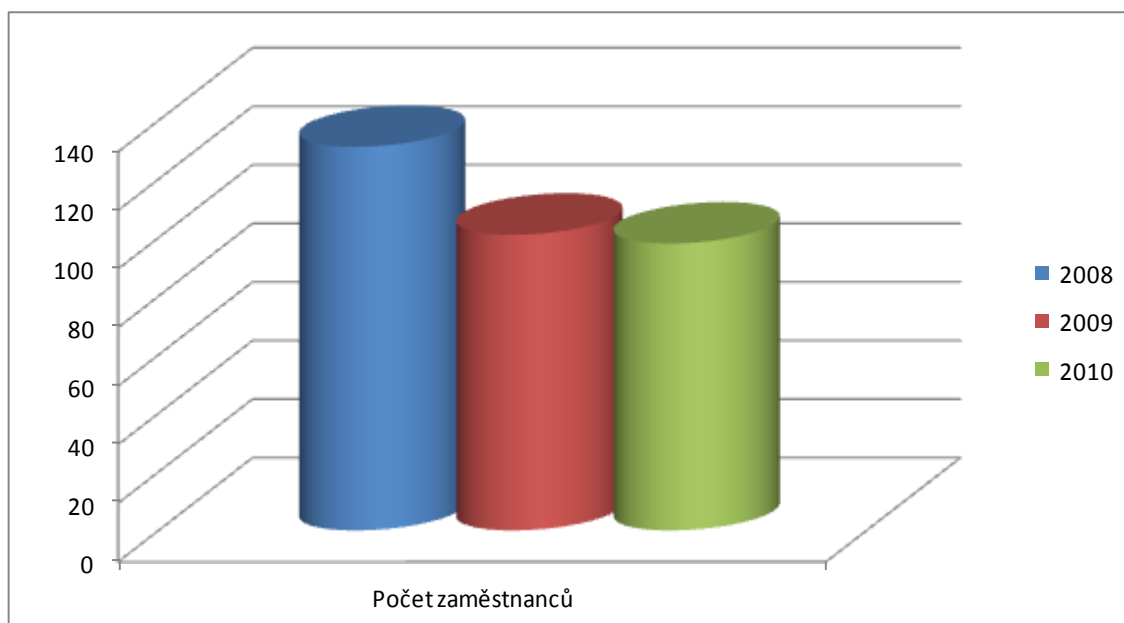
Tvoří asi 25 % výrobního programu. Je to především výroba nábytkového kování - rozkládací a zdvihové mechanismy pro konferenční a jídelní stoly, výškově nastavitelné školní lavice, upínací technika pro automobilový průmysl, dále pak nejrůznější nosné celky a úchyty pro stavební průmysl.

Dodávky kooperací:

XXX, spol. s r.o. je schopen dodat zákazníkovi kompletní výrobek i s povrchovou úpravou (např. žárové či galvanické zinkování, cínování, niklování, lakování, práškování, případně jiné úpravy). Pro tyto účely je vytvořena databáze dodavatelů, kteří prošli výběrovým řízením a splňují náročné požadavky na kvalitu a včasnost dodávek.

3.1.3 Zaměstnanci

Společnost v roce 2008 zaměstnávala více než 130 zaměstnanců, ale v roce 2009 byla nucena propouštět z důvodů celosvětové finanční krize. V tomto roce byl úbytek nejvýraznější, jak můžeme vidět na grafu č. 1, a to více než 30 zaměstnanců. V dalším roce sice propouštění pokračovalo, ale snížení bylo jen okolo 3 zaměstnanců.

Graf 1: Počet zaměstnanců

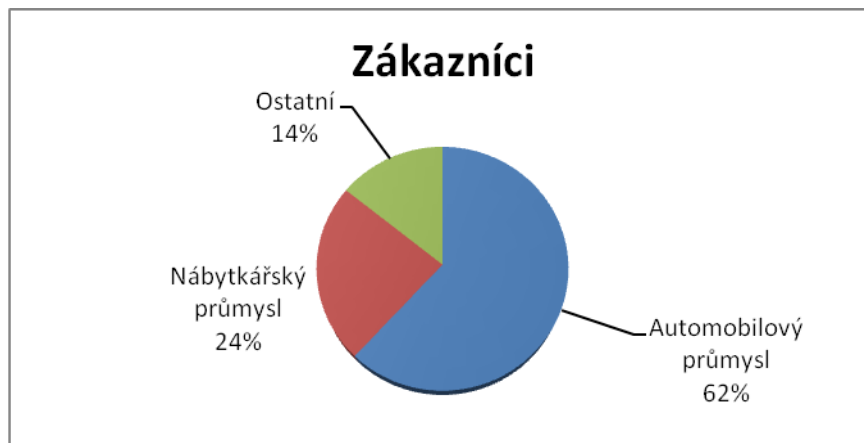
3.1.4 Konkurence a zákazníci

Na poli strojírenství dnes existuje nepřehledné množství firem a i přestože je tento obor díky své obsáhlosti velice rozčleněn na samostatné okruhy podnikatelských činností, existuje vysoká konkurence.

Strojní vybavenost podniku je určující faktor pro konkurenceschopnost podniku. Podnik se řadí mezi společnosti s velmi dobrou vybaveností. To je výhoda, kterou má společnost v porovnání s ostatními velkosériovými podniky podobného zaměření.

Mezi stálé zákazníky společnosti XXX patří firmy z nejrůznějších průmyslových odvětví, převážně však z automobilového, elektrotechnického a nábytkářského průmyslu.

Podnik má na trhu silný vliv, jelikož se jedná o společnost s dlouholetou tradicí. Jak již bylo řečeno, nejvíce se podnik zaměřuje na lisování, ale co se týká kovovýroby, tak zde má podnik taky jistý podíl. Podnik dodává také do zahraničí, především do Německa.

Graf 2: Zákazníci (Zdroj: interní data firmy)

3.2 Finanční analýza společnosti

Základní informace pro finanční analýzu musí být přesné a komplexní. Pro finanční analýzu společnosti XXX, spol. s r.o. byly použity výroční zprávy z let 2008 – 2010, které obsahují účetní závěrky včetně příloh.

3.2.1 Analýza stavových ukazatelů

Rozvaha podniku byla analyzována za 3 účetní období. Výchozím obdobím byl rok 2008.

Horizontální analýza rozvahy

Z tabulky č. 1 je patrné, že celková aktiva společnosti mají ve sledovaných letech klesající vývoj, což přímo úměrně souvisí s vývojem tržeb. Mírný pokles můžeme sledovat na straně stálých aktiv, který je však způsoben pouze odpisy majetku společnosti, společnost ve sledovaném období nepoživovala významnější investice, zejména z důvodu krize. Největší pokles je patrný na straně oběžných aktiv a to koresponduje s poklesem tržeb. A rovněž, dle vyjádření společnosti došlo v roce 2008 ve srovnání s předchozími lety k výraznějšímu nárůstu zásob, způsobeným významnou zakázkou, nikoliv nárůstem zásob z důvodu neprodejnosti. Tomuto tvrzení rovněž odpovídá následující období, kdy celková položka aktiv klesá a tento trend je možné pozorovat v oběžných aktivech. Došlo tedy k prodeji zásob a nárůstu finančního majetku, což je zejména pro likviditu společnosti pozitivní. Významný nárůst můžeme pozorovat v položce krátkodobé pohledávky z obchodního styku. Společnost byla nucena prodloužit doby splatnosti faktur, což vedlo k nárůstu této položky a souběžně

s tímto faktem dochází rovněž k nárůstu doby obratu pohledávek – viz níže. V roce 2010 mírně vzrostly zakázky z automobilového průmyslu, ale bohužel naopak klesly zakázky z nábytkářského průmyslu. V tomto roce začaly opravy strojů pro zvýšení kvality výrobků a zlepšení konkurenceschopnosti.

Tabulka 1: Horizontální analýza vybraných položek aktiv

Údaje v tis. Kč	2008/2009		2009/2010	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Celkem aktiva	-6679	(8,80)	-3495	(5,05)
Dlouhodobý majetek	-1226	(9,94)	-1285	(11,57)
DHM	-705	(6,47)	-429	(4,21)
DNM	-521	(36,36)	-856	(93,86)
Oběžná aktiva	-5289	(8,37)	-2285	(3,95)
Zásoby	-9414	(24,33)	-58	(0,20)
Krátkodobé pohledávky	-3259	(15,54)	3096	17,48
Krátkodobý finanční majetek	7385	210,70	-5324	(48,89)
Časové rozlišení	-165	(37,67)	76	27,84

(Zdroj: vlastní vypracování)

Z tabulky č. 2 je zřejmé, že obdobný trend jako u aktiv můžeme sledovat rovněž na straně pasiv. V období 2008/2009 mírný nárůst je v položce vlastního kapitálu, a to zejména díky generovaným ziskům, které společnost doposud nerozděluje. Vyšší poklesy jsou na straně cizích zdrojů, přesněji v Krátkodobých závazcích z obchodního styku, což souvisí s rozpracovanou významnou zakázkou zmiňovanou již výše, v následujícím období dochází k opětovnému poklesu v těchto položkách. Další významný pokles je viditelný v položce závazky ke společníkům, kdy došlo k jejich úhradě. Rok 2010 byl ještě poznamenán krizí, ale během roku se podařilo stabilizovat výrobu a dosáhnout vyšších zisků než v roce 2009.

Tabulka 2: Horizontální analýza vybraných položek pasiv

Údaje v tis. Kč	2008/2009		2009/2010	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Celkem Pasiva	-6679	(8,80)	-3495	(5,05)
Vlastní kapitál	702	1,57	2440	5,36
Základní kapitál	0	0,00	0	0,00
Kapitálové fondy	-1	(0,07)	1	0,07
Rezervní fondy	0	0,00	0	0,00
Výsledek hospodaření z minulých let	2513	6,52	701	1,71
Výsledek hospodaření v běžném období	-1810	(72,05)	1738	247,58
Cizí zdroje	-8297	(26,67)	-5200	(22,79)
Dlouhodobé závazky	-220	(23,86)	-49	(6,98)
Krátkodobé závazky	-7747	(25,94)	-5151	(23,29)
Závazky ke společníkům	-3501	(46,75)	-3988	(100)
Bankovní úvěry	-330	(100)	0	0,00

(Zdroj: vlastní vypracování)

Vertikální analýza rozvahy

Z tabulky č. 3 je zřejmé, že se společnost zabývá především prodejem vlastních výrobků, a proto největší část aktiv tvoří oběžná aktiva a to přibližně 80 %, což je u výrobních společností zcela běžné. Někdy může být hodnota stálých aktiv i vyšší, což je dáno zejména vyšší potřebou hmotného majetku zejména pro potřebu výroby, tedy strojní vybavení atd.. Oběžná aktiva mají rostoucí tendenci i přes finanční krizi, která podnik ovlivnila koncem roku 2008. Množství zásob ve sledovaných letech kolísá v rozmezí 42,27 % - 50,95 %, což přímo úměrně souvisí s vývojem poptávky. V roce 2009 je pokles způsoben zejména finanční a hospodářskou krizí, která se významně

promítla také v automobilovém průmyslu. Společnosti se však podařilo diverzifikovat svoji výrobu a zaměřit se rovněž na nábytkářský průmysl, díky kterému není pokles tak výrazný a podařilo se jí ustát výkyvy na straně poptávky v automobilovém průmyslu. Finanční majetek v roce 2010 klesl z důvodů oprav strojů pro zkvalitnění výroby. Mohla by samozřejmě nastat i situace, že by k poklesu zásob nedošlo a naopak by rostly, což by vzhledem ke klesající tendenci tržeb mohlo znamenat nárůst neprodejných zásob a potenciální problém pro společnost v oblasti likvidity. Nicméně vzhledem k poměrně stabilní době obratu zásob, můžeme toto vyloučit. V roce 2011 mají opravy pokračovat, ale za pomoci dotací z Evropské unie.

Tabulka 3: Vertikální analýza vybraných položek aktiv

Údaje jsou v %	2008	2009	2010
	%	%	%
Celkem aktiva	100	100	100
Dlouhodobý majetek	16,24	16,03	14,93
DHM	14,35	14,72	14,84
DNM	1,89	1,32	0,09
Oběžná aktiva	83,19	83,57	84,54
Zásoby	50,95	42,27	44,43
Krátkodobé pohledávky	27,62	25,58	31,64
Krátkodobý finanční majetek	4,62	15,72	8,46
Časové rozlišení	0,58	0,39	0,53

(Zdroj: vlastní vypracování)

Z tabulky č. 4 můžeme vyčíst, že podnik je financován především z vlastních prostředků a vlastní zdroje mají rostoucí tendenci, v roce 2010 dosáhl dokonce hodnoty 73 %, což je pro výrobní společnost nadstandardní hodnota. Cizí zdroje mají klesající trend, zejména z důvodu snižování bankovních úvěrů a krátkodobých závazků. Z cizích zdrojů mají největší podíl krátkodobé závazky, v roce 2008 se pohybují na úrovni 39 %, rok 2009 je ve výši 31,93 % a v roce 2010 se jejich podíl snížil na hodnotu 25,8 %.

Tabulka 4: Vertikální analýza vybraných položek pasiv

Údaje jsou v %	2008	2009	2010
	%	%	%
Celkem Pasiva	100	100	100
Vlastní kapitál	59,01	65,71	72,92
Základní kapitál	2,63	2,89	3,04
Kapitálové fondy	1,95	2,13	2,25
Rezervní fondy	0,35	0,39	0,41
Výsledek hospodaření z minulých let	50,77	59,29	63,51
Výsledek hospodaření v běžném období	3,31	1,01	3,71
Cizí zdroje	40,98	32,95	26,79
Dlouhodobé závazky	1,21	1,02	0,99
Krátkodobé závazky	39,33	31,93	25,80
Bankovní úvěry	0,43	0	0
Časové rozlišení	0,02	1,34	0,29

(Zdroj: vlastní vypracování)

Vertikální analýza zisku a ztrát

Z tabulky č. 5 je zřejmé, že nejvyšší podíl na celkových tržbách mají tržby za prodej vlastních výrobků, což souvisí s výrobní činností společnosti. V jednotlivých letech jsou pouze ovlivňovány změnou stavu zásob a jejich aktivací. Přidaná hodnota podniku se pohybuje mezi 25,05-29,78 % a je bez významných výkyvů. Výrazněji je provozní výsledek hospodaření ovlivněn osobními náklady, které jsou nejvyšší v roce 2009 z velké části ovlivněné krizí. Kdy podnik nemůže zcela pružně reagovat propuštěním nepotřebných zaměstnancům. A tato položka dále ovlivňuje generovaný výsledek hospodaření, jelikož mzdové náklady jsou u této výrobní společnosti zásadní položkou. Odpisy představují pro společnost určitý finanční polštář, který může společnost použít pro obnovu hmotného majetku. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu představují prodej materiálu, který nebyl použit k výrobě. Celkový výsledek hospodaření je ovlivňován negativním finančním výsledkem hospodaření, jeho záporné hodnoty jsou způsobeny zejména kurzovými ztrátami související s tím, že společnost obchoduje se zahraničím a hospodaření je tedy ovlivňováno výkyvy na devizových

tržích. Výsledek hospodaření za účetní období má nejnižší hodnoty v roce 2009, což je způsobeno celosvětovou krizí.

Tabulka 5: Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

Údaje jsou v tis. Kč	2008	2009	2010
	%	%	%
Výkony	100	100	100
Tržby za prodej vlastních výrobků	93,58	103,88	99,14
Změna stavu zásob vlastní činnost	4,76	-4,11	0,62
Tržby za prodej vlastních výrobků	93,58	103,88	99,14
Přidaná hodnota	27,06	29,78	25,05
Osobní náklady	24,21	26,34	22,01
Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	2,02	2,59	1,89
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	2,99	2,19	3,60
Provozní výsledek hospodaření	2,05	1,32	3,34
Finanční výsledek hospodaření	-0,36	-0,67	-0,87
Daň z příjmu za běžnou činnost	0,25	0,02	0,45
Výsledek hospodaření za účetní období	1,43	0,63	2,02
Výsledek hospodaření před zdaněním	1,68	0,64	2,47

(Zdroj: vlastní vypracování)

Horizontální analýza zisku a ztrát

V období 2008/2009 měly všechny vybrané položky klesající trend. Tržby za prodej výrobků klesly o 29 %, což bylo především zapříčiněno finanční krizí. Alarmující je 59% pokles provozního výsledku hospodaření, jelikož provozní činnost je základní činnost výrobní firmy. V případě společnosti XXX, spol. s.r.o. byl tento pokles ovlivněn nemožností rychle reagovat na klesající tržby snížením počtu zaměstnanců, které u

firmy tvoří významnou nákladovou část. K postupné stabilizaci dochází v dalším období, což je patrné z tabulky č. 6.

Tabulka 6: Horizontální analýza zisku a ztrát

Údaje jsou v tis. Kč	2008/2009		2009/2010	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Výkony	-63604	(36,16)	8724	7,77
Tržby za prodej vlastních výrobků	-47949	(29,13)	3327	2,85
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-12980	(155,17)	5370	116,36
Přidaná hodnota	-14155	(29,74)	-3133	(9,37)
Osobní náklady	-13003	(30,53)	-2952	(9,98)
Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	-636	(17,93)	-624	(21,44)
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	-2790	(53,10)	1897	76,99
Provozní výsledek hospodaření	-2125	(59,00)	2566	173,73
Finanční výsledek hospodaření	-114	(17,76)	-299	(39,55)
Daň z příjmu za běžnou činnost	-429	(95,76)	529	2784,21
Výsledek hospodaření za účetní období	-1810	(72,05)	1738	247,58
Výsledek hospodaření před zdaněním	-2238	(75,61)	2266	313,85

(Zdroj: vlastní vypracování)

3.3 Analýza poměrových ukazatelů

3.3.1 Ukazatele rentability

ROI (rentabilita vloženého kapitálu)- Z tabulky č. 7 je patrné, že rentabilita vloženého kapitálu je velice nízká ve všech třech letech. Tato hodnota by se měla pohybovat minimálně na hodnotě 12 %. Toto je pravděpodobně způsobeno vyšším zapojením vlastních zdrojů, než je u výrobních společností obvyklé. Společnost by měla zapojit více cizích zdrojů a tím dosáhnout zvýšení tohoto ukazatele.

ROA (rentabilita celkových aktiv)- Z tabulky č. 7 je zřejmé, že rentabilita celkového kapitálu je ve všech třech letech velmi nízká. Může to být zapříčiněné neefektivním využitím majetku ke tvorbě hodnot v podobě zisku. Hodnoty by měli dosahovat 10 % a více.

ROE (rentabilita vlastního kapitálu) - Tento ukazatel je důležitý zejména pro vlastníky podniku, udává nám totiž výnos pro majitele. Tento ukazatel se srovnává s průměrným úročením a měl by být o několik procent, vyšší než nabízejí komerční banky. V letech 2008 a 2010 dosahují výsledky hodnot 5,6 % a 5,08 %, tyto hodnoty jsou dobré, protože je nabízeno více než v bankách, oproti tomu rok 2009, kdy je hodnota rentability vlastního kapitálu 1,01 % je horší, ale stále pro malé akcionáře může být tato hodnota atraktivní. Hodnoty ukazatele jsou uvedeny v tabulce č. 7.

ROS (rentabilita tržeb) - Hodnota rentability tržeb je ve všech třech letech velice nízká. Z tabulky č. 7 je patrné, které jsou 1,5 %, 0,6 % a 2,03 %, je patrné, že ani jedna hodnota se neblíží k požadované hranici, která je 6 %. Nicméně vzhledem k oboru podnikání společnosti (hlavní dodávky směřují do automobilového průmyslu) je díky konkurenci tato rentabilita na úrovni 2 % zcela běžná. Společnosti jsou u větších a pravidelných zakázek tlačeny ke snižování ceny a jejich marží, což je případ i analyzovaného podniku.

Tabulka 7: Ukazatele rentability

%	2008	2009	2010
ROI	4,74	2,13	6,15
ROA	3,3	1,01	3,7
ROE	5,61	1,54	5,08
ROS	1,5	0,6	2,03

(Zdroj: vlastní vypracování)

3.3.2 Ukazatele aktivity

Z uvedených výsledků v tabulce č. 8 je patrné, že **obrat celkových aktiv** podniku je dobrý. To je dáno tím, že podnik vlastní tolik majetku, kolik je potřeba. Všechny tři roky jsou hodnoty v optimálním rozmezí. V roce 2009 je obrat celkových aktiv na spodní hranici tohoto rozmezí, ale tato částka je stále akceptovatelná a podnik má tolik majetku kolik potřebuje.

Co se týká **doby obratu zásob**, se pohybuje v rozmezí 84 – 90 dní, tato doba obratu je poměrně stabilní bez výrazných výkyvů. A to i přesto, že na straně tržeb došlo ke snížení objemu produkce do automobilového průmyslu, z důvodu krize. A jak již bylo uvedeno výše, nedochází pravděpodobně k hromadění neprodejných zásob, které by mohly významným způsobem ovlivnit likviditu podniku.

Doba obratu krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů je všech třech letech vyšší než doba obratu krátkodobých závazků z obchodních vztahů, což značí negativní způsob hospodaření s těmito zásobami. Podnik poskytuje delší doby splatnosti u vystavovaných faktur, než má u svých dodavatelů, čímž dochází k tomu, že společnost musí tento nesoulad financovat zejména z vlastních zdrojů.

Produktivita přidané hodnoty by měla růst, v tomto případě dochází naopak k poklesu, což je pro podnik negativní, příčina tohoto poklesu je krize, kterou podnik ve značné míře postihl a vedl ke snižování cen, při stávajících fixních nákladech.

Tabulka 8: Ukazatele aktivity

	2008	2009	2010
Obrat celkových aktiv	2,7	1,68	1,82
Obrat stálých aktiv	13,35	10,51	12,22
Doba obratu zásob (dny)	84	90,33	87,66
Doba obratu krát. pohl. z obch. vztahů (dny)	44,33	49,25	58,53
Doba obratu krát. záv. z obch. vztahů (dny)	38,8	34,81	34,98
Produktivita přidané hodnoty (koruny)	369	352,08	329,51

(Zdroj: vlastní vypracování)

3.3.3 Ukazatele likvidity

Z tabulky č. 9 je zřejmé, že **běžná likvidita** podniku je pozitivní pro věřitele, pohybuje se za doporučeným minimem 1,5. V letech 2009-2010 se hodnoty pohybují nad doporučenými hodnotami, což je zapříčiněno většími zásobami. Doporučené hodnoty jsou 1,5-2,5⁵⁵. Hodnota ukazatele **pohotové likvidity** by neměla být nižší než 1 a nejhorší výsledek firmy vidíme v tabulce č. 9 v roce 2008, kdy byla pohotová likvidita 0,81, větší část oběžných aktiv byla totiž z důvodu objemnější zakázky vázána v zásobách. V roce 2010 je hodnota mírně nad doporučenými hodnotami, a to 1,55. Doporučené hodnoty jsou 1-1,5⁵⁶. Co se týče **okamžité likvidity**, je patrné, že v roce 2008 je hodnota pod minimální optimální hranicí 0,2, ovšem ostatní roky se hodnoty dostávají na 0,49 a 0,33, čímž překročily tuto hranici, proto jsou výsledky v dalších letech pozitivní.

Tabulka 9: Ukazatele likvidity

	2008	2009	2010
Běžná likvidita	2,09	2,62	3,28
Pohotová likvidita	0,81	1,29	1,55
Okamžitá likvidita	0,12	0,49	0,33

(Zdroj: vlastní vypracování)

⁵⁵ RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza. 2010. s. 50.

⁵⁶ KONEČNÝ, M. Finanční analýza a plánování. 2006. s. 53.

3.3.4 Ukazatele zadluženosti

Společnost je financována z větší části z vlastních zdrojů, což není špatné například pro banky pro hodnocení bonity klienta, naopak již méně pozitivní je nízká hodnota zadluženosti pro vlastníky společnosti, jelikož by mohlo docházet k lepšímu zhodnocení vlastních zdrojů. V roce 2008 je doba splacení dluhu velmi negativní až 45,4 let, ale v následujícím roce se mnohonásobně zlepšila, zejména z důvodu výrazného nárůstu provozního cash flow. Úrokové krytí je dobré a pro banky vyhovující. Hodnoty jednotlivých ukazatelů jsou uvedeny v tabulce č. 10.

Tabulka 10: Ukazatele zadluženosti

	2008	2009	2010
Celková zadluženost	40,98	32,95	26,79
Koeficient samofinancování	59	65,71	72,92
Doba splacení dluhu (roky)	45,4	1,31	-3,57
Úrokové krytí	50,73	20,80	34,85

(Zdroj: vlastní vypracování)

3.4 Analýza rozdílových ukazatelů

3.4.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál ve všech sledovaných obdobích nabývá kladných hodnot, což znamená, že krátkodobé závazky jsou nižší než krátkodobý majetek, který je zdrojem pro splacení těchto závazků. Podnik má k dispozici dostatečný „finanční polštář“ k vykrytí nepříznivých výkyvů v hospodaření. Hodnoty čistého pracovního kapitálu jsou uvedeny v tabulce č. 11.

Tabulka 11: Čistý pracovní kapitál (tis. Kč)

Položky	2008	2009	2010
Oběžná aktiva	63167	57879	55593
Krátkodobé závazky	29862	22115	16964
Čistý pracovní kapitál	33305	35764	38629

(Zdroj: vlastní vypracování)

3.4.2 Čisté pohotové prostředky

Z tabulky č. 12 je zřejmé, že kdyby společnost musela okamžitě splatit všechny své krátkodobé závazky ze svých pohotových finančních prostředků, vznikla by jí dodatečná potřeba finančních prostředků. Nicméně tento ukazatel je pouze orientační a v praxi by tato situace nemohla nastat.

Tabulka 12: Čisté pohotové prostředky (tis. Kč)

Položky	2008	2009	2010
Finanční majetek	3505	10890	5566
Krátkodobé závazky	29862	22115	16964
Čistý pohotové prostředky	-26357	-11225	-11398

(Zdroj: vlastní vypracování)

3.5 Analýza soustav poměrových ukazatelů

3.5.1 Bonitní model

Index bonity

Z tabulky č. 13 je zřejmé, že výsledky jsou dobré a po celé sledované období poměrně stabilní, bez výrazných výkyvů. Z výsledných hodnot můžeme říct, že společnost je zdravá.

Tabulka 13: Index bonity

	2008	2009	2010
Index bonity	1,14	1,34	1,5
Hodnocení situace	Dobrá	Dobrá	Dobrá

(Zdroj: vlastní vypracování)

3.5.2 Bankrotní modely

Altmanův index

Altmanův index dokáže podniku určit prognózu do dalších let. Je důležitý pro zjištění, v jaké situaci se podnik nachází a k zjištění hrozby bankrotu. Z tabulky č. 14 je zřejmé, že podniku bankrot nehrozí, jeho hodnota je velice pozitivní, proto je prokazatelné, že společnost je silná a stabilní v období velkých výkyvů ve světové ekonomice. Tyto hodnoty jsou důležitými čísly pro věřitele.

Tabulka 14: Altmanův index

	váha	2008	2009	2010
X1	0,717	0,439	0,516	0,587
X2	0,847	0,508	0,593	0,635
X3	3,107	0,047	0,021	0,061
X4	0,42	0,064	0,088	0,113
X5	0,998	2,237	1,72	1,89
Z scóre		3,153	3,43	3,46

(Zdroj: vlastní vypracování)

Index důvěryhodnosti českého podniku – index IN05

Index In určuje stejně jako Altmanův index hrozbu bankrotu. Tento index je méně používaný a je přizpůsobený českým podmínkám. Z tabulky č. 15 je patrné, že podniku přímo bankrot nehrozí. V prvních dvou sledovaných letech byly hodnoty v šedé zóně. V roce 2009 byla hodnota sice v šedé zóně, ale v horní hranici. Hodnoty v roce 2010 jsou již v zóně prosperity. Z naměřených hodnot můžeme říct, že společnost je silná a zdravá, i přes finanční krizi se podnik nedostal do přímého ohrožení bankrotem.

Tabulka 15: IN05

	váha	2008	2009	2010
X1	0,13	2,44	3,035	3,733
X2	0,04	9	9	9
X3	3,97	0,047	0,021	0,061
X4	0,21	2,237	1,71	1,89
X5	0,09	2,09	2,617	3,277
IN05		1,53	1,896	3,18

(Zdroj: vlastní vypracování)

Hodnoty těchto ukazatelů jsou pro podnik velice důležité, protože do značné míry mohou ovlivnit rozhodování a činy, které budou provedeny a tím mohou zabezpečit budoucnost podniku.

3.6 Souhrnné hodnocení finanční situace podniku

Společnost XXX, spol. s r.o. je soukromá firma s dlouholetou tradicí lisování. V druhé polovině roku 2008 společnost začala pociťovat známky krize. Jelikož většina dodávek podniku je do automobilového průmyslu, který postihla krize nejvíc, měla společnost úbytek objednávek. Společnost se snažila vyrovnat způsobený deficit tím, že diferencovala výrobu na nábytkářský průmysl, ale i tak měla společnost pokles tržeb. V rámci snižování nákladů byl podnik nucen k propuštění řady zaměstnanců. Podnik byl krizí poznamenán a bylo těžké plánovat a strategizovat do budoucna.

Na základě výpočtu **horizontální analýzy aktiv** je patrné, že aktiva během sledovaného období měla klesající trend, což bylo zapříčiněno celosvětovou finanční krizí. V roce 2008 byl zaznamenán nárůst zásob, způsobený významnou zakázkou. V následujícím období zásoby opět poklesly a nastal nárůst finančního majetku. Pro likviditu společnosti je to pozitivní. Z důvodů oprav a modernizaci strojů byl v roce 2010 zaznamenán pokles finančního majetku. Další opravy budou pokračovat v následujícím roce, ale již z dotací Evropské unie.

Klesající tendenci můžeme taky sledovat na straně pasiv. Mírný nárůst byl v období 2008/2009 v položce vlastního kapitálu, způsobený zejména nerozdělování generovaných zisků. Výraznější pokles byl v období 2009/2010 v položce cizí zdroje, což souvisí se splacením bankovního úvěru a splacení závazkům ke společníkům.

Z **vertikální analýzy aktiv a pasiv** je zřejmé, že se jedná o kapitálově lehkou společnost, jelikož největší část tvoří oběžná aktiva, a to z 80 %. I přes finanční krizi mají oběžná aktiva rostoucí trend. Největší množství zásob byl v roce 2008, což souvisí s větší zakázkou. V dalším roce byl pokles zásob a nárůst finančního majetku. Pokles finančního majetku v roce 2010 byl způsoben, jak už bylo řečeno opravou strojů. Společnost je především financována z vlastních zdrojů a vlastní zdroje mají rostoucí tendenci, v roce 2010 dosáhly 73 %, tato hodnota je pro výrobní podnik nadstandardní. Cizí zdroje klesaly zejména z důvodů snižování bankovních úvěrů a krátkodobých závazků. Krátkodobé závazky dosahovaly v roce 2008 podílu 39 %, rok 2009 je ve výši 31,93 %, a v roce 2010 se podíl snížil až na 25,8 %.

Z hodnot **horizontální analýzy zisku a ztrát** je patrné, že v prvním sledovaném období pokles ve vybraných položkách. Tržby za prodej vlastních výrobků poklesly o 29 %, zapříčiněno celosvětovou finanční krizí. Krize výrazně poznamenala automobilový průmysl, který je největší odběratel společnosti. Alarmující pokles 59 % byl v provozním výsledku hospodaření, jelikož provozní činnost je základní činností společnosti. Tento pokles byl ovlivněn zejména nemožností rychle reagovat na klesající tržby snížením počtu zaměstnanců, osobní náklady tvoří významnou nákladovou část. V dalším období dochází k postupné stabilizaci tržeb.

Z **vertikální analýzy výkazu zisku a ztrát** je zřejmé, že největší část tvoří tržby za prodej vlastních výrobků. Ve sledovaném období jsou tržby téměř stabilní, které jsou ovlivňovány pouze změnou stavu zásob a jejich aktivací. Výrazné výkyvy jsou v položce provozní výsledek hospodaření, který je ovlivňován osobními náklady. Nejvyšší jsou v roce 2009 z velké části ovlivněny krizí. Podnik nebyl schopný pružně reagovat propuštěním zaměstnanců. Tržby za prodej materiálu představují prodej materiálu nepotřebný pro výrobu. Celkový výsledek hospodaření byl negativně ovlivněn finančním výsledkem hospodaření, jeho záporné hodnoty jsou způsobené

kurzovými ztrátami. Nejnižší hodnota výsledku hospodaření byl v roce 2009, zapříčiněný finanční krizí.

Hodnoty **ukazatele rentability** byly ve všech sledovaných obdobích velmi negativní. Akceptovatelné hodnoty vycházeli v rentabilitě vlastního kapitálu. Tento ukazatel je důležitý především pro vlastníky společnosti. Hodnota byla nejnižší v roce 2009, který byl ovlivněn finanční krizí. Z výsledných hodnot je patrné, že společnost by měla více zapojit cizí zdroje pro zvýšení rentability vloženého kapitálu. Rentabilita tržeb nejvíce klesla v roce 2009, z důvodů snižování ceny a jejich marží. V následujícím období rentabilita vzrostla na 2 %, což je vzhledem k oboru podnikání společnosti zcela běžné.

Obrat celkových aktiv za sledované období je v optimálním rozmezí. Společnost má tolik majetku kolik potřebuje. V roce 2009 byl sice výrazný pokles až na spodní hranici optimálního rozmezí, ale hned v dalším období je viditelný nárůst. Co se týká, **doby obratu zásob**, je ve sledovaném období poměrně stabilní bez výrazných výkyvů. Doba se pohybuje v rozmezí 84-90 dní. Nedochází k hromadění zásob, což je pro společnost pozitivní. Problematická by mohla být **doba obratu krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů**, která je ve všech třech letech vyšší než **doba obratu závazků z obchodních vztahů**. Doba obratu pohledávek během sledovaného období se prodlužuje, nejnižší byla v roce 2008, a to 44,33 dnů. V dalším roce vzrostl obrat pohledávek na 49,25 dnů a největší obrat pohledávek byl v roce 2010, a to 58,53 dnů. Naopak doby obratu krátkodobých závazků klesaly, v roce 2008 byla doba 38,8 dnů. V roce 2009 byla doba obratu 34,81 dnů a v dalším roce 34,98 dnů. Podnik musí způsobený nesoulad hradit z vlastních zdrojů. Společnost poskytuje delší doby splatnosti než má u svých dodavatelů. V **produktivě přidané hodnoty** dochází k poklesu, příčinou finanční krize. Podnik má vysoké osobní náklady, a během krize nebyl schopný rychle reagovat propuštěním potřebného množství zaměstnanců, který by odpovídal poklesu tržeb.

Běžná likvidita se v celém sledovaném období pohybuje nad doporučeným minimem 1,5, ale v roce 2009 a 2010 byla vyšší než doporučené hodnoty 2,5. Nejvyšší likvidita byla v roce 2010, a to 3,28. **Pohotová likvidita** by neměla klesnout pod hodnotu 1, což nastalo v prvním sledovaném období. Tento pokles byl způsobeným nárůstem zásob, které byly pořízeny pro významnou zakázku. V dalších letech hodnoty stouply nad

minimální hodnotu. V roce 2010 byl mírný nárůst nad doporučenou hodnotou 1,5, a to na 1,55. Nízkou hodnotu v roce 2008 můžeme sledovat i v **okamžité likviditě**. Opět nárůst nad minimální hranici následuje v dalších letech.

Zadluženost je minimální. Podnik je z větší části financován z vlastních zdrojů. V roce 2010 byl podnik financován z vlastních zdrojů 73 %, jelikož byly splaceny bankovní úvěry a krátkodobé závazky ke společníkům. **Úrokové krytí** je ve všech třech letech nad doporučovanými hodnotami, tento ukazatel je důležitý především pro banky.

Čistý pracovní kapitál je ve sledovaném období kladný, což znamená, že krátkodobý majetek je vyšší než krátkodobé závazky. Podnik má k dispozici dostatečné finance pro vykrytí nepříznivých výkyvů v hospodaření. **Čisté pohotové prostředky** už nejsou bohužel tak pozitivní. Společnost by nebyla schopná ze svých pohotových prostředků uhradit k danému okamžiku všechny své závazky.

Index bonity má ve sledovaném období rostoucí tendenci. Bonitu společnosti hodnotíme jako dobrou, a společnost je finančně zdravá. Tento ukazatel je pro banky důležitý.

Bankrotní modely jsou pro společnost velmi důležité ukazatele, protože mohou ovlivňovat rozhodování o budoucím vývoji společnosti. Nejpoužívanější bankrotní model je **Altmanův index**. Jeho hodnoty jsou důležité pro věřitele. Nejnižší hodnota byla v roce 2009, který byl zapříčiněn finanční krizí. I přes to byla hodnota v šedé zóně, která sice říká, že podnik má určité finanční problémy, ale přímý bankrot jí nehrozí. Hned v dalším roce hodnota roste a dostává se do zóny prosperity. Na české podniky je používán model **IN05**, který je přizpůsoben českým podmínkám. Hodnoty se v prvních dvou sledovaných letech pohybovaly na horní hranici šedé zóny, v roce 2010 hodnota vzrostla do zóny prosperity. Společnost můžeme hodnotit jako silnou a zdravou.

3.6.1 SWOT analýza

Tabulka 16: SWOT analýza

Silné stránky: <ul style="list-style-type: none">- moderní výrobní stroje- jasná vlastnická struktura- zkušený management, řídí společnost od jejího vzniku- nízká zadluženost- společnost pracuje s kladným čistým pracovním kapitálem- vybudované dodavatelsko-odběratelské vztahy- stabilní a silná společnost- dobrá okamžitá likvidita společnosti	Slabé stránky: <ul style="list-style-type: none">- vysoká orientace na automobilový průmysl- nízká rentabilita z vlastního kapitálu- dlouhá doba obratu pohledávek- krátká doba obratu závazků- pokles tržeb za prodej vlastních výrobků- vysoké osobní náklady- vysoká běžná likvidita
Příležitosti: <ul style="list-style-type: none">- rozšíření do dalších odvětví průmyslu- rozšíření portfolia odběratelů- nové trhy v EU nebo i mimo EU- Možnost financování z fondů EU	Hrozby: <ul style="list-style-type: none">- Další finanční krize- vstup dalšího konkurenta na trh- vyšší náklady na výrobu- výkyvy devizových kurzů

(Zdroj:vlastní zpracování na základě interview s finanční ředitelkou)

4. Návrhy na opatření ke zlepšení finanční situace podniku

Tato kapitola je věnována návrhům na zlepšení řízení krátkodobých pohledávek z obchodního vztahu.

Pohledávky jsou důležitou částí oběžných aktiv. Pohledávky ovlivňují majetkovou a finanční strukturu, likviditu společnosti, a také náklady a výnosy.

Z tabulky 17 je patrný podíl krátkodobých pohledávek na celkových aktivech. Jeho hodnota se ve všech sledovaných letech pohybuje nad úrovní 20 %.

Tabulka 17: Podíl kr. pohledávek k celkovým aktivům

Údaje jsou v %	2008	2009	2010
Celková aktiva	100	100	100
Krátkodobé pohledávky	26,70	23,05	26,97

(Zdroj: vlastní vypracování)

Z tabulky č. 18 je zřejmé, že podíl krátkodobých pohledávek na tržbách má rostoucí tendenci. V prvním sledovaném období byl podíl okolo 12 %, v roce 2009 dosahoval podílu 13 % a v roce 2010 byl tento podíl téměř 16 %.

Tabulka 18: Podíl kr. pohledávek k tržbám

Údaje jsou v %	2008	2009	2010
Tržby	100	100	100
Krátkodobé pohledávky	12,31	13,40	15,69

(Zdroj: vlastní vypracování)

Krátkodobé pohledávky jsou z 90 % tvořeny pohledávkami z obchodních vztahů. V tabulce č. 19 je přehled celkových pohledávek a výše pohledávek po splatnosti. Pohledávky po splatnosti během sledovaného období klesají. V roce 2008 byl podíl pohledávek po splatnosti 30 % z celkového objemu pohledávek, výrazný pokles byl v roce 2010, kdy podíl klesl na 11 %.

Tabulka 19: Pohledávky po splatnosti

	2008	2009	2010
Pohledávky (v tis. Kč)	20272	15961	19511
Pohledávky po splatnosti (v tis. Kč)	6077	3613	2181
Pohledávky po splatnosti (v %)	30	22,64	11,18

(Zdroj: interní data společnosti)

Pohledávky po splatnosti můžeme rozdělit do pěti kategorií. Z tabulky č. 20 je patrné, že největší podíl mají pohledávky do 30 dnů po jejich splatnosti, a to největší v roce 2008, kdy podíl dosahoval téměř 70 %, což je dle vyjádření finanční ředitelky společnosti zcela běžné, že odběratelé platí cca do 14 dnů po lhůtě splatnosti pohledávek. V následujících letech došlo k poklesu až na 41 %. Další významný podíl mají pohledávky nad 180 dní a to okolo 30 %, sice v roce 2009 byl pokles na 18 %, ale hned v následujícím období tento podíl opět vzrostl. V této kategorii se již objevují pohledávky, které společnost vymáhá s pomocí právního oddělení. V roce 2010 je významná i kategorie 31 až 60 dnů po splatnosti, kdy byl podíl 28,61 %. Společnost musí strukturu pohledávek sledovat velmi pečlivě a pravidelně, neboť větší část polhůtních pohledávek by mohla narušit likviditu společnosti a neuhrazení těchto pohledávek by mohlo vést k druhotné platební neschopnosti. Je nutné tedy vývoj těchto pohledávek neustále kontrolovat a vyvozovat opatření vedoucí k jejich úhradě.

Tabulka 20: Pohledávky po splatnosti rozdělené do kategorií

Údaje jsou v %	2008	2009	2010
Do 30 dnů	69,51	60,06	41,50
31-60 dnů	0,05	12,12	28,61
61-90 dnů	2,44	1,52	0
91-180 dnů	0	8,36	0
Nad 180 dnů	28	17,94	29,89

(Zdroj: interní data společnosti)

Doba obratu krátkodobých pohledávek se ve sledovaném období pohybovala v rozmezí 44-58 dnů. Doba obratu pohledávek se během sledovaného období prodlužovala, což zvyšuje nároky na vázanost finančních zdrojů. Cílem navazujících návrhů je dobu inkasa pohledávek zkrátit.

Zkrácení doby inkasa pohledávek jde řešit několika způsoby, např. zavedení skonta, faktoring, forfaiting atd.. V návrhové části se budu především věnovat zavedení skonta.

4.1. Zavedení skonta

Zákazníky je možné stimulovat k dřívější úhradě nabídkou skonta. Odběrateli je nabídnuta sleva při dřívějším splacení.

Jestli se společnost rozhodne poskytovat hotovostní slevy, musí si určit časový horizont skonta a jeho výši. Pro podnik poskytující skonto, by měla platit zásada, že hodnota dodávky po odečtení skonta úročené náklady kapitálu, by měla minimálně rovnat původní hodnotě.

$$HD_s \cdot (1 - i_t) \geq HD^{57}$$

kde:

HD_s – hodnota dodávky snížené o skonto v Kč,

i_t – náklady kapitálu přepočtené na délku poskytnutého skonta ve tvaru indexu,

HD – fakturovaná hodnota dodávky.

Hodnotu dodávky sníženou o skonto určíme podle vztahu:

$$HD_s = HD \cdot (1 - i_s)^{58}$$

Kde: i_s – sazba skonta ve tvaru indexu kvalifikovaná podle vztahu:

$$i_s = \frac{HD_s}{HD} = \frac{HD / (1 + i_t)}{HD} = 1 - \frac{1}{1 + i_t} = \frac{i_t}{1 + i_t} \quad 59$$

⁵⁷ REŽŇÁKOVÁ, M. *Finanční management II. díl.* 2005

⁵⁸ REŽŇÁKOVÁ, M. *Finanční management II. díl.* 2005

⁵⁹ REŽŇÁKOVÁ, M. *Finanční management II. díl.* 2005

Náklady kapitálu představují hodnotu ročních nákladů na počet dní. Podle vztahu:

$$i_s = i_k * \frac{T}{360} \quad 60$$

Kde:

T – počet dní, na které se poskytuje skonto (T=DS-LS),

DS – doba splatnosti obchodního úvěru,

LS – lhůta pro poskytnutí skonta,

i_k – roční náklady kapitálu ve tvaru indexu.

Splatnost faktur je u jednotlivých odběratelů různá. Záleží na velikosti objednávky a důvěryhodnosti odběratele. Nabízené doby splatnosti faktury jsou 30, 60 a 90 dní.

Největší objem pohledávek je poskytovaných se splatností 60 a 90 dní.

1) Skonto pro zákazníky s dobou splatnosti 60 dní

Podnik uvažuje o poskytnutí obchodního úvěru za podmínky x/30, 0/60 svému odběrateli. Pokud zaplatí odběratel obchodní úvěr do 30 dní, dostane x % slevu ze základní ceny. Jestliže zaplatí až za 60 dnů, musí zaplatit celou částku. Jako alternativní zdroj financování jsem zvolila krátkodobý bankovní úvěr s nákladem 8,25% p.a. Průměrná hodnota dodávky v této kategorii je 165 000 Kč.

Výpočet výše skonta:

$$165000 \times (1 - i_s) \times \left(1 + \frac{0,0825}{360} \times 30\right) \geq 165000$$

$$166134,375 - 166134,375 \times i_s \geq 165000$$

$$i_s \leq 0,68\%$$

Platební podmínky budou zvoleny (0,68/30), (0/60). Pro kontrolu provedeme výpočet, zda zvolené skonto je pro podnik XXX výhodné.

⁶⁰ REŽŇÁKOVÁ, M. *Finanční management II. díl.* 2005

$$165000 \times (1 - 0,0068) \times \left(1 + \frac{0,0825}{360} \times 30\right) \geq 165000$$

$$165004,66 \geq 165000$$

Z výpočtu je patrné, že skonto je pro podnik výhodné. Pokud odběratel zaplatí obchodní úvěr do 30 dnů, dostane slevu 0,68%, což v tomto případě je 1122 Kč.

2) Zavedení skonta pro zákazníky se splatností 90 dnů

Podnik uvažuje o poskytnutí obchodního úvěru za podmínky x/45, 0/90 svému odběrateli. Pokud zaplatí odběratel obchodní úvěr do 45 dní, dostane x % slevu ze základní ceny. Jestliže zaplatí až za 90 dnů, musí zaplatit celou částku. Jako alternativní zdroj financování jsem zvolila krátkodobý bankovní úvěr s nákladem 8,25% p.a.. Průměrná hodnota dodávek v této kategorii je 328 000 Kč.

$$328000 \times (1 - i_s) \times \left(1 + \frac{0,0825}{360} \times 45\right) \geq 328000$$

$$331382,5 - 331382,5 \times i_s \geq 328000$$

$$i_s \leq 1,02\%$$

Platební podmínky budou zvoleny (1,02/45), (0/90). Pro kontrolu provedeme výpočet, zda zvolené skonto je pro podnik XXX výhodné.

$$328000 \times (1 - 0,0102) \times \left(1 + \frac{0,0825}{360} \times 45\right) \geq 328000$$

$$328002,4 \geq 328000$$

Z výpočtu je zřejmé, že skonto je pro podnik výhodné. Pokud odběratel zaplatí obchodní úvěr do 45 dnů, dostane slevu 1,02%, což v tomto případě je 3876 Kč.

Budeme předpokládat, na základě expertního odhadu finanční ředitelky, že skonto bude nabídnuto 70 % odběratelům a z nich to využije 50 % odběratelů. Pro účely výpočtu využijeme rok 2010.

Tabulka 21: Zjednodušená rozvaha před zavedením skonta

Rozvaha ke dni 31. 12. 2010 (v tis. Kč.)			
Dlouhodobý majetek	9818	Vlastní kapitál	47950
Oběžná aktiva	55593	Základní kapitál	2000
Zásoby	29219	Nerozdělený zisk z minulých let	41765
Pohledávky z OV	19511	Cizí zdroje	17617
Účty v bankách	5424	Časové rozlišení	193
Časové rozlišení	349		
Aktiva celkem	65760	Pasiva celkem	65760

(zdroj: interní data společnosti)

Hodnota pohledávek z OV	19 511 000 Kč
Skonto nabídnuto 70 % odběratelů	13 657 700 Kč
Skonto využije 50 % odběratelů	6 828 850 Kč

Budeme předpokládat, že odběratelé, kteří skonto využijí, budou z 65 % tvořeni odběrateli se splatností 60 dnů, a z 35 % odběrateli se splatností 90 dnů. Společnost sníží vázanost kapitálu v pohledávkách.

Náklad skonta:

Roční administrativní náklady = 35000 Kč (Administrativní náklady = 35000 Kč (tj. náklady spojené s administrací a úpravou faktur u odběratelů, kteří skonto využijí, jedná se opět o expertní odhad finanční ředitelky)

Celková výše skonta za rok:

- 60- ti denní splatnost $(6828850 * 0,65 * 0,0068) = 30\ 184$ Kč,

- 90- ti denní splatnost $(6828850 * 0,35 * 0,0102) = 24\ 379$ Kč.

Celková výše skonta za rok = 89 563 Kč

Za předpokladu, že by skonto celkově využilo je 50 % zákazníků, dojde ke zkrácení doby obratu pohledávek o 11 dnů.

Doba obratu pohledávek (se splatností 30dnů) = 30 dnů

Doba obratu pohledávek (se splatností 60 dnů/skonto 30 dnů) = $30 * 0,5 + 60 * 0,5 = 45$ dnů

Doba obratu pohledávek (se splatností 90 dnů/skonto 45 dnů) = $45 * 0,5 + 90 * 0,5 = 67,5$ dnů.

Zkrácení celkové doby obratu pohledávek = $(30 + 45 + 67,5) / 3 = 47,5$ dnů

Doba obratu pohledávek se zkrátí na 47,5 dnů, původní doba obratu pohledávek byla 58,53 dnů.

Vliv zavedení skonta na bilanci společnosti je znázorněn v tabulce č. 22. Jak je patrné, dojde ke snížení hodnot na straně aktiv a pasiv. Na straně aktiv dojde k poklesu oběžných aktiv z důvodů poklesu hodnoty pohledávek z obchodních vztahů o 3 678 000 Kč.

Hodnota pohledávek po zavedení skonta:

$$47,5 = x / (119\ 999 / 360)$$

$$x = 15\ 833 \text{ tis. Kč}$$

Sníží se objem peněz vázaných v pohledávkách o rozdíl $19\ 511 \text{ tis.} - 15\ 833 \text{ tis.} = 3\ 678$ tis. Kč.

Možností, jak využít uvolněné zdroje je celá řada – lze je použít na nákup zásob, investovat do finančních aktiv či jiným způsobem. Dle vyjádření finanční ředitelky by majitelé preferovali vázání uvolněných prostředků na bankovních účtech společnosti pro případ, že by bylo nutné z nějakého důvodu navýšit například stav zásob pro objemnější zakázku. V tomto případě dojde k navýšení prostředků vázaných na bankovních účtech. Teoreticky by se uvolněné prostředky mohly rovněž využít pro snížení hodnoty základního kapitálu (výplata společníkům), anebo ke snížení závazků (např. z obchodního styku). Pro zjednodušení výpočtu, za podmínek ceteris paribus, byly níže uvedené změny promítnuty do rozvahy k 31. 12. 2010, aby bylo možné porovnat obě rozvahy před a použitím skonta ke stejnému datu tj. k 31. 12. 2010.

Tabulka 22: Zjednodušená rozvaha po zavedení skonta

Rozvaha ke dni 31. 12. 2010 (v tis. Kč.)			
Dlouhodobý majetek	9818	Vlastní kapitál	47950
Oběžná aktiva	55593	Základní kapitál	2000
Zásoby	29219	Nerozdělený zisk z minulých let	41765
Pohledávky z OV	15 833	Cizí zdroje	17617
Účty v bankách	9102	Časové rozlišení	193
Časové rozlišení	349		
Aktiva celkem	65760	Pasiva celkem	65760

(zdroj: interní data společnosti)

Zavedení skonta má pozitivní vliv na ukazatele běžné, pohotové i okamžité likvidity. Doba obratu pohledávek se snížila z původních 59 dnů na 48 dnů a podařilo se urychlit inkaso pohledávek. Zavedení skonta má také příznivé dopady na likviditu podniku. Běžná a pohotová likvidita byla v roce 2010, vyšší než jsou doporučené hodnoty. Po zavedení skonta došlo k poklesu oběžných aktiv – konkrétně pohledávek z obchodních vztahů, což vedlo k poklesu těchto ukazatelů. Běžná likvidita z původních 3,28 klesla na 3,08 a pohotová likvidita poklesla z 1,55 na 1,35. Tento pokles je pozitivní, jelikož běžná likvidita se blíží k doporučeným hodnotám a pohotová likvidita je v doporučených

hodnotách. Pohotová likvidita byla pozitivně ovlivněna navýšením finančního majetku a to pozvedlo hodnotu z 0,33 na 0,53.

Zavedení skonta lze společnosti doporučit. V případě, že odběratelé využívají hotovostní slevy, společnost nemá tolik peněžních prostředků vázaných v pohledávkách, a to má pozitivní dopad na ukazatel okamžité likvidity a provozní cash flow.

4.2 Využití faktoringu

Faktoring představuje odkup pohledávek splňující tyto podmínky:

- doba splatnosti není delší než 180 dní,
- pohledávka není zajištěná a vznikla na základě obchodního úvěru,
- s pohledávkou nejsou spojena práva třetí osoby,
- postoupení pohledávky na jiného věřitele není vyloučeno.⁶¹

Poplatek za faktoring zahrnuje:

- náklady spojené s obstaráním potřebných finančních prostředků,
- provizi za poskytnuté služby,
- rizikovou prémii v závislosti na bonitě klienta i odběratele.⁶²

Výhody a nevýhody faktoringu:

- zkrácení splatnosti pohledávek klienta a přenesení péče o správu a inkaso pohledávek,
- snížení objemu pohledávek v bilanci, zlepšení likvidity a finančních ukazatelů,
- snížení rizika ztrát z pohybu směnných kurzů u pohledávek v cizí měně,
- vysoké náklady faktoringu.⁶³

⁶¹ MAREK, P. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2010

⁶² REŽŇÁKOVÁ, M. *Finanční management II. díl*. 2005.

⁶³ Faktoring. Raiffeisenbank a.s. [online]. [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: www.rb.cz. Firemní finance

Pokud by společnost uvažovalo o odkupu pohledávek, doporučovala bych to konzultovat s odborným bankovním poradcem. Náklady na faktoring se liší vzhledem k bonitě pohledávky.

5. Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zanalyzovat finanční situaci podniku XXX, spol. s.r.o., a na základě výsledků navrhnout řešení na zlepšení v problémových oblastech.

Práce obsahuje následující klíčové části: teoretická východiska, analýzu současného stavu a návrhy řešení problémových oblastí.

V teoretické části jsem se zaměřila na uživatele, vstupní data a metody finanční analýzy, které jsem dále využila v praktické části

Na začátku praktické části jsem společnost charakterizovala a stručně vypsala její historii a postavení na trhu. Poté jsem na základě teoretických poznatků analyzovala jednotlivé ukazatele společnosti. Byly provedeny analýzy stavových ukazatelů, rozdílových ukazatelů, poměrových ukazatelů a soustav poměrových ukazatelů.

Výsledky finanční analýzy a rozhovor s finanční ředitelkou společnosti byly východiskem pro zpracování SWOT analýzy, tj. identifikování silných a slabých stránek společnosti, jejích příležitostí a hrozeb. Mezi silné stránky společnosti patří dobrá pohotová likvidita, kladné hodnoty čistého pracovního kapitálu, vybudované dodavatelsko-odběratelské vztahy a nízká zadluženost společnosti. Mezi slabé stránky společnosti patří pokles tržeb z prodeje vlastních výrobků, vysoká doba obratu pohledávek, vyšší běžná a okamžitá likvidita a vysoké osobní náklady. Zhoršených hodnot podnik dosahuje rovněž v případě ukazatelů rentability. Na zvážení je nesoulad v době splatnosti dodavatelských a odběratelských faktur, kdy vystavované faktury mají delší splatnost než faktury přijaté a tím dochází k určitému nesouladu v cash flow, který musí společnost financovat z vlastních zdrojů. Příležitosti pro společnost představují rozšíření do dalších odvětví průmyslu, rozšíření produkce do EU a i mimo EU. Další příležitost pro společnost je získání dotací z fondů EU na modernizaci strojů. Mezi hlavní hrozby společnosti patří další finanční krize, nový konkurent na trhu a vyšší náklady na výrobu. Jelikož společnost má odběratele i v zahraničí, tak ji hrozí velké devizové výkyvy.

Návrhová část je věnována stimulaci zákazníků pomocí hotovostí slevy- skonta. Pro výpočet byl použit rok 2010. V tomto roce byl podíl krátkodobých pohledávek na celkových aktivech 27 % a na celkových tržbách 16 %. Po lhůtě splatnosti bylo 11 % pohledávek z obchodních vztahů. Skonto je zavedeno pro dvě skupiny odběratelů, pro první s dobou splatnosti 60 dnů a druhou skupinou odběratelů s dobou splatnosti 90 dnů. V důsledku zavedení skonta se zkrátí doba inkasa pohledávek o 11,03 dnů a rovněž se sníží hodnota kapitálu vázaného v pohledávkách o 3 678 000 Kč. Využití skonta by bylo výhodné jak pro společnost, tak i pro odběratele. Využití skonta snížilo dobu obratu pohledávek na 47 dnů z původních 58 dnů. Také při zavedení skonta dojde k zlepšení obratu celkových aktiv a likvidity společnosti. Uvolněný kapitál by společnost mohla uložit na bankovní účet společnosti pro případ, že by bylo nutné z nějakého důvodu navýšit například stav zásob pro objemnější zakázku. Nebo by mohla uvolněný vázaný kapitál investovat, a tak ho zhodnotit nebo rozdělit mezi společníky, jelikož společnost zatím své zisky nerozděluje.

Dalším navrhovaným řešením může být využití faktoringu, kdy společnost postupuje pohledávky k profinancování a zajišťuje si tím rovnováhu v cash flow. Kdyby společnost chtěla využít faktoring, doporučovala bych navštívit odborného poradce, který by s nimi probral možnosti faktoringu a jeho celkové náklady.

Zavedení skonta lze společnosti doporučit. Sníží se vázanost kapitálu v pohledávkách, který může investovat. Zavedení skonta není nákladově náročné a podnik si ho může zavést sám.

Tato práce byla pro mě velkým přínosem získáním informací o fungování financí ve společnosti. Také doufám, že získané výsledky finanční analýzy a návrhy opatření budou pro podnik pozitivním přínosem.

Seznam literatury

Knihy:

- 1) BERNSTEIN, L. *Analysis of financial statements*. 5. th ed. New York: McGraw-Hill, 2000. ISBN 0-07-094504-7
- 2) DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. Praha: EKOPRESS, 2008. ISBN 978-80-86929-44-6.
- 3) GRUNWALD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-26-2.
- 4) KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-174-8.
- 5) KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J. *Finanční analýza krok za krokem*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. 135s. ISBN 978-80-7179-713-5.
- 6) KNÁPKOVÁ, A. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Garda, 2010. ISBN 978-80-247-3349-4.
- 7) KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 11. vydání. Brno: Zdeněk Novotný, 2006. ISBN 80-7355-016-X.
- 8) MAREK, P. A KOL. *Studijní průvodce financemi podniku*. Praha: ekopress, 2010. ISBN 80-86119-37-8.
- 9) MRKVIČKA, J., KOLÁŘ, P. *Finanční analýza*, Praha: Institut certifikace účetnictví, 2006. ISBN 80-7357-219-2 .
- 10) NEUMAIEROVÁ, I. a NEUMAIER, I. *Výkonnost a tržní hodnota firmy*. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0125-1.
- 11) REŽŇÁKOVÁ, M. *Finanční management: 2. díl*. 3. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. ISBN 80-214-3036-2.
- 12) RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. rozšířené vydání. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1.
- 13) SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 987-80-251-1830-6.
- 14) SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera*. 2. doplněné vydání. Praha: Computer Press, 2001. ISBN 80-72226-562-8.

- 15) SOLAŘ, J. a BARTOŠ, V. *Rozbor výkonnosti firmy*. 3. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2006. ISBN 80-214-3325-6.

Internetové zdroje:

- 16) Business.center.cz. [online]. [cit. 2012-03-11]. Dostupné z:
<http://business.center.cz/>
- 17) *Ministerstvo financí ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2012-02-22].
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Zakon_563_1991_uplne_zneni_31122010%281%29.pdf.
- 18) Obchodní rejstřík a sbírka listin: Ministerstvo spravedlnosti České republiky. [online]. [cit. 2012-01-12]. Dostupné z: <http://www.justice.cz/>
- 19) *RaiffeisenBank a.s.* [online]. [cit. 2012-05-20]. Dostupné z:
<http://www.rb.cz/firemni-finance/velke-podniky/uvery-financovani-obchodu-a-zaruky/financovani-pohledavek/factoring/>
- 20) Scribd. [online]. [cit. 2012-02-29]. Dostupné z:
<http://www.scribd.com/doc/48952865/Finan%C4%8Dni-%C5%99izeni-vzd%C4%9Blavaci-modul>
- 21) *Společnost XXX, spol. s.r.o.* [online]. [cit. 2012-02-11]. Dostupné z:
<http://www.xxx.cz>

Firemní informační materiály:

- 22) Interní materiály společnosti XXX, spol. s.r.o.
- 23) Výroční zprávy společnosti XXX, spol. s.r.o.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Horizontální analýza vybraných položek aktiv	33
Tabulka 2: Horizontální analýza vybraných položek pasiv	34
Tabulka 3: Vertikální analýza vybraných položek aktiv	35
Tabulka 4: Vertikální analýza vybraných položek pasiv	36
Tabulka 5: Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát	37
Tabulka 6: Horizontální analýza zisku a ztrát	38
Tabulka 7: Ukazatele rentability	40
Tabulka 8: Ukazatele aktivity	41
Tabulka 9: Ukazatele likvidity	41
Tabulka 10: Ukazatele zadluženosti	42
Tabulka 11: Čistý pracovní kapitál (tis. Kč)	42
Tabulka 12: Čisté pohotové prostředky (tis. Kč)	43
Tabulka 13: Index bonity	43
Tabulka 14: Altmanův index	44
Tabulka 15: IN05	45
Tabulka 16: SWOT analýza	49
Tabulka 17: Podíl kr. pohledávek k celkovým aktivům	50
Tabulka 18: Podíl kr. pohledávek k tržbám	50
Tabulka 19: Pohledávky po splatnosti	51
Tabulka 20: Pohledávky po splatnosti rozdělené do kategorií	51
Tabulka 21: Zjednodušená rozvaha před zavedením skonta	55
Tabulka 22: Zjednodušená rozvaha po zavedení skonta	57

Seznam obrázků:

Graf 1: Počet zaměstnanců	31
Graf 2: Zákazníci	32

Seznam příloh:

Příloha č. 1- Rozvaha za období 2008-2010.....	1
Příloha č. 2-Výkaz zisku a ztrát 2008-2010.....	4
Příloha č. 3-Cash flow 2008-2010.....	8

Rozvaha za období 2008-2010

Údaje jsou v tisících

		2008	2009	2010
	Aktiva celkem	75934	69255	65760
A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál			
B.	Dlouhodobý majetek	12329	11103	9818
B.I	Dlouhodobý nehmotný majetek	1433	912	56
3.	Software	1433	912	56
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek			
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	10896	10191	9762
B.II.	Pozemky	429	429	429
2.	Stavby	4837	4489	4088
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	5543	5104	5076
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	87	169	169
C.	Oběžná aktiva	63167	57879	55593
C.I.	Zásoby	38691	29277	29219
C.I.	Materiál	22233	17427	16622
1				
2.	Nedokončená výroba a polotovary	7733	6554	6477
3.	Výrobky	8725	5288	6120
6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	0	8	0
C.II	Krátkodobé pohledávky	20971	17712	20808
I				
C.II	Pohledávky z obchodních vztahů	20272	15961	19511

I.1.				
6.	Stát-daňové pohledávky	414	1419	590
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	280	332	707
9.	Jiné pohledávky	5	0	0
C.I V.	Krátkodobý finanční majetek	3505	10890	5566
C.I V.1.	Peníze	22	139	142
2.	Účty v bankách	3483	10751	5424
D.I.	Časové rozlišení	438	273	349
D.I. 1.	Náklady příštích období	438	273	349

		2008	2009	2010
	Pasiva celkem	75934	69255	65760
A.	Vlastní kapitál	44808	45510	47950
A.I.	Základní kapitál	2000	2000	2000
A.I.	Základní kapitál	2000	2000	2000
A.II.	Kapitálové fondy	1478	1477	1478
2.	Ostatní kapitálové fondy	1477	1477	1478
A.III.	Rezervní fondy, nerozdělený fond ze zisku	267	267	267
A.III.1	Zákonný rezervní fond/Nerozdělený fond	206	206	206
2.	Statutární a ostatní fondy	61	61	61
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let	38551	41064	41765
A.IV.1	Nerozdělený zisk minulých let	38551	41064	41765
A.V	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	2512	702	2440
B.	Cizí zdroje	31114	22817	17617

B.II	Dlouhodobé závazky	922	702	653
10.	Odložený daňový závazek	922	702	653
B.III	Krátkodobé závazky	29862	22115	16964
B.III.1	Závazky z obchodních vztahů	17744	11282	11660
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	7489	3988	0
5.	Závazky k zaměstnancům	1717	4465	1319
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1096	1073	952
7.	Stát-daňové závazky a dotace	1042	791	268
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	0	0	2222
10.	Dohadné účty pasivní	657	441	498
11.	Jiné závazky	117	75	45
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	330	0	0
B.IV.1	Bankovní úvěry dlouhodobé	0	0	0
C.I.	Časové rozlišení	12	928	193
C.I.1.	Výdaje příštích období	12	8	10
2.	Výnosy příštích období		920	183

Výkaz zisku a ztráty z období 2008-2010

Údaje jsou v celých tisících

Označení	Text	2008	2009	2010
I.	Tržby za prodej zboží			
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží			
+	Obchodní marže			
II.	Výkony	175918	112314	121038
II.1.	Tržby za prodej vlastních výrobků	164621	116672	119999
2.	Tměna stavu zásob vlastní činnosti	8365	-4615	755
3.	Aktivace	2932	257	284
B.	Výkonová spotřeba	128315	78866	90723
B.1.	Spotřeba materiálu a energie	102692	62226	73156
B.2	Služby	25623	16640	17567
+	Přidaná hodnota	47603	33448	30315
C.	Osobní náklady	42592	29589	26637
C.1	Mzdové náklady	33119	22923	19447
C.2	Odměny členův orgánům společnosti a družstva			
C.3	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	8893	6204	6582
C.4	Sociální náklady	580	462	608
D.	Daně a poplatky	45	46	57

E.	Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	3547	2911	2287
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	5254	2464	4361
III.1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku		325	21
III.2.	Tržby z prodeje materiálu	5254	2139	4340
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	2506	1358	1435
F.1.	Zůstatková cena dlouhodobého majetku			
2.	Prodaný materiál	2506	1358	1435
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů	-3	-1053	3
IV.	Ostatní provozní výnos	180	252	1352
H.	Ostatní provozní náklady	748	1836	1566
V.	Převod provozních výnosů			
I.	Převod provozních nákladů			
*	Provozní výsledek hospodaření	3602	1477	4043
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů			
J.	Prodané cenné papíry a			

	podíly			
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku			
VII.1.	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách			
2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů			
3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku			
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku			
K.	Náklady z finančního majetku			
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů			
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů			
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti			
X.	Výnosové úroky	168	18	40
N.	Nákladové úroky	71	71	116
XI.	Ostatní finanční výnosy	1616	1159	519
O.	Ostatní finanční náklady	2355	1862	1498
XII.				
P.	Převod finančních			

	výnosů			
*	Finanční výsledek hospodaření	-642	-756	-1055
Q.	Daň z příjmu za běžnou činnost	448	19	548
Q.1	-splatná	823	240	597
2.	-odložená	-375	-221	-49
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnou	2512	702	2440
XIII.	Mimořádné výnosy			
R.	Mimořádné náklady			
S.	Daň z příjmu z mimořádné činnosti			
S.1.	-splatná			
2.	-odložená			
*	Mimořádný výsledek hospodaření			
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)			
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	2512	702	2440
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	2960	722	2988

Cash flow z období 2008-2010

Údaje jsou v tisících

Polož.	Text	2008	2009	2010
P.	Stav peněžních prostředků a ekvivalentů na začátku účetního období	5635	3505	10890
	Provozní činnost			
Z.	Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním	2960	722	3037
A.1	Úprava o nepeněžní operace	3447	1586	2345
A.1.1.	Odpisy stálých aktiv(+)	3547	2911	2287
A.1.2.	Změna stavu opravných položek a rezerv	-3	-1053	3
A.1.3	Zisk(ztráta z prodeje stálých aktiv, výuč. Do výnosů(-), do nákladů (+)	0	-325	-21
A.1.4	Výnosy z dividend a podílů na zisku (-)	0	0	0
A.1.5.	Vyúčtované nákladové úroky (+), s výjimkou kapitálových, vyúčtované výnosové úroky (-)	-97	53	76
A.1.6	Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace	0	0	0
A.*	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pr.kapitálu	6407	2308	5382
A.2	Změna stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	-5073	7060	-6083
A.2.1	Změna stavu pohledávek	-589	4477	-3175

	z provozní činnosti (+/-) au čas.rozlišení			
A.2.2	Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti (+/-) pu čas.rozlišení	8874	-6831	-4906
A.2.3.	Změna stavu zásob (+/-)	-13358	9368	58
A.2.4.	Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespadaající do peněžních prostředků a ekvivalentů	0	0	0
A.**	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a mimoř. položkami	1334	9368	-2701
A.3.	Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků(-)	-71	-71	-116
A.4.	Přijaté úroky(+)	168	18	40
A.5.	Daň za běžnou činnost a doměrky za minulou činnost	-823	-240	-597
A.6	Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy včetně daně z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0
A.7	Přijaté dividendy a podíly na zisku (+)	0	0	0
A****	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	608	9075	-3374
	Peněžní tok z investiční činnosti			0
B.1.	Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-1802	-1685	-1002
B.2	Příjmy z prodeje stálých aktiv	0	325	21
B.3	Půjčky a úvěry spřízněným	0	0	0

	osobám			
B.***	Čistý peněžní tok vztahující se k investičním činnostem	0	-1360	-981
	Peněžní toky z finančních činností			
C.1.	Dopady změn dlouhodobých, popř. krátkodobých závazků na peněžní prostředky a ekvivalenty	-936	-330	-969
C.2.	Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a ekvivalenty	0	0	0
C.2.1.	Zvýšení peněžních prostředků a ekvivalentů z titulu základního kapitálu	0	0	0
C.2.2	Vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům (-)	0	0	0
C.2.3.	Další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů	0	0	0
C.2.4.	Úhrada ztráty společníky (+)	0	0	0
C.2.5	Přímé platby na vrub fondů (-)	0	0	0
C.2.6	Vyplacení dividendy nebo podíly na zisku včetně zapl. Srážkové daně	0	0	0
C***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	-936	-330	-969
F.	Čisté zvýšení, resp. snížení peněžních prostředků	-2130	7385	-5324
R.	Stav peněžních prostředků a ekvivalentů ke konci období	3505	10890	5505